

BOLWERK

PERIODIEK V/H PIUS X - LYCEUM
RK SCHOLENGEMEENSCHAP VOOR
VWO+HAVO

Jacob Geelstraat 38
AMSTERDAM SLOTERVAART

Ontwerp voorpagina:
Stephan de Smet 6e

"Het blad (BOLWERK) is evenzeer
bestemd voor ouders als voor
leerlingen. Wij delen het in de
klassen uit, het is de bedoe-
ling dat de leerlingen het aan
hun ouders laten lezen".

Aldus het jaarboekje voor het
twintigste schooljaar, op p. 34

REDACTIE

Wim van der Wurff 6b
Titus Williams 5b
L.Th.H. Verzuu (eindred.)

VASTE MEDEWERKERS

A.C. Braet
A.A. Peters
Mw. A. van Straaten.

REDACTIE PAG. 23 t/m 25

Ludger Hoekstra 5b
Eric van der Jagt 5b
Titus Williams 5b

TYPE-WERK BOLWERK NO 1

Bep Fontijn 5b
Irmina Burger 5a

SAMENSTELLING REGISTERS

Ludger Hoekstra

KEY - OPERATORS

B. Slimmers
Mw J. Slimmers-Martin

BOLWERK nr 2
verschijnt 14 oktober 1975
Kopy gaarne binnen
vóór 7 oktober.

van de rector

Wie na veertien jaren op dezelfde school te hebben gewerkt de ambitie heeft daar rector te worden, moet wel de overtuiging hebben op een fijne school te zitten. Welnu, dat vind ik inderdaad, anders zou ik dit nu niet schrijven. Het probleem is echter wel dat er een soort inteelt dreigt te ontstaan: een nieuwe rector uit de zittende staf, een nieuwe conrector uit de aanwezige docenten.

Het is daarom van het grootste belang voor de school dat er langs alle mogelijke wegen toch nieuwe, frisse ideeën binnen komen. Ik mag dan wel vinden, en dat doe ik, dat Ed Koster het twintig jaren lang geweldig heeft gedaan, met die konstatering kunnen we niet twintig jaren verder. Alles wat met school samenhangt is voortdurend in beweging. Het ministerie in Den Haag publiceert aan de lopende band nota's over het onderwijs van de toekomst; het is van het grootste belang dat we over toekomstige ontwikkelingen meedenken. In onze eigen gemeenschap kan waarschijnlijk nog van alles worden verbeterd; niets moet zo blijven, alleen omdat het altijd al zo is geweest.

Ik wil graag iedereen die met de school te maken heeft, leerlingen en ouders, docenten en beampten, leden van het bestuur en van de staf, met veel nadruk vragen alles naar voren te brengen wat voor "onze" school dienstig kan zijn. Iedereen mag er op rekenen dat ik open sta voor elke suggestie.

OFFICIEEL

informatie

HOE OFFICIEEL IS DEZE PAGINA ??

BOLWERK is de schoolkrant van onze school, elke leerling is automatisch abonné, het geld komt uit de ouderbijdrage. De ouders hebben er recht op het blad te lezen, maar verzenden per post is onbetaalbaar, daarom delen wij het blad op school uit: de leerlingen dienen thuis het nummer te laten zien.

De schoolleiding maakt van BOLWERK gebruik om allerlei mededelingen aan ouders, leerlingen en docenten bekend te maken, die anders per afzonderlijk stencil meegedeeld zouden moeten worden. Om ze zoveel mogelijk bij elkaar te plaatsen, wordt telkens een aparte pagina gereserveerd voor de staf.

Alles wat de staf via BOLWERK bekend maakt heeft dezelfde gelding als een rondgestuurd stencil of een omgeroepen mededeling. Er vindt ook geen herhaling plaats langs andere weg. Dit geldt evenzeer voor wijzigingen op de boekenlijst, het jaarboekje, als op de regeling schoolonderzoek.

Is deze pagina derhalve **verplichte lektuur**?
Ja, deze pagina is verplichte lektuur - althans, ieder wordt geacht te weten wat er in staat.

Namens de schoolleiding,

A.A.Peters

HET JAARBOEKJE - - - - -

In alle klassen is vorige week het Jaarboekje 1975/76 uitge-reikt, in die zin dat er per gezin één exemplaar wordt ge-given.

Wie wegens ziekte geen boekje heeft ontvangen, wende zich tot conrector Peters.

In het boekje vindt men vrij-wel over alle aspecten van het schoolleven informaties. Ook staan daarin de LEEFREGELS SCHOOLGEMEENSCHAP, die elke leerling dient te kennen.

ADRESSEN - - - - -

De Rector, drs M.Siewe, woont tot nader aankondiging nog op zijn oude adres:
Oberonstraat 43, tel.452033.

Assistente administratie (pag. 12 jaarboekje): toe te voegen:

Mw M.S.E.de Weerd-Hurks,
Da Costakade 41, tel.160144.

Amanuensis chemie: Ton Omloo heeft 12 september afscheid ge-nomen van de school. Zijn op-volger is:

H. de Jong, Eekhoornstraat 31,
Hilversum, tel.02150-15191

Mw P.van der Pol, tw, is verhuisd:
Admiralengracht 38, Amsterdam.

KLASSE AVONDEN (pag.41) - - -

Voor datum-afspraken wende men zich niet meer tot de rector, maar tot de conciërge. Deze verstrekt aan de docent ook de sleutel.

BIJLES NATUURKUNDE - SCHEIKUNDE

Drs.D.Kuperus, Apollolaan 53,
tel.('s avonds) 714029.
fl15,=/25,= p.u.,afh.inkomen.

O P R O E P - - - - -

Voor de HUISWERKKLAS die dit jaar gaat starten, zoeken wij enige vertrouwde krachten (oudleerlingen, ouders, studenten), die toezicht kunnen houden bij het maken van huiswerk. Daarbij gaat het niet om hulp bij het werk, maar om rust en regelmaat.

Tijden: maandag en donderdag van ca 15.30 tot 17 uur, dinsdag en woensdag van ca 14.30 tot 16 uur. Voor informatie en regeling van de betaling gelieve U de heer G.Herben te bellen.

KOENEN NEDERL.WOORDENBOEK - - -

Op de Boekenbeurs hebben wij enige aanvragers van Koenen, voorlaatste druk, moeten teleurstellen. Thans zijn nog tien exemplaren van dit woordenboek, ongebruikt, te koop op kamer 304, voor f 18,50.

SPREEKUR CONRECTOREN - - - - -

De conrectoren willen graag in de kleine pauze tijd hebben om naar de docentenkamer te gaan. Daarom moeten diegenen die verzuimbrieven willen hebben (dokter, tandarts, etc.) zich voorzover mogelijk de dag te voren melden in de grote pauze.

A G E N D A - - - - -

dinsdag 23 september 20 uur verwelkomen wij de ouders van de brugklassers voor een kennismakingsavond.

donderdag 25 september 20 uur kennismaking met de ouders van leerlingen in 4 havo

donderdag 9 oktober 20 uur ontvangen wij gaarne de ouders van leerlingen in de tweede klassen, om kennis te maken met de klasdocenten.

maandag 20 oktober: herfstvakantie.

STUDIETOELAGEN - - - - -

Het departement deelt mee, dat

KURSUS HUIDVERZORGING - - - - -

Vorig jaar is de cursus huidverzorging niet gegeven, aangezien er te weinig aanmeldingen kwamen. Wij hopen dat er dit jaar wel voldoende belangstelling zal zijn om de cursus doorgang te kunnen laten vinden; daarvoor zijn vijftien leerlingen nodig.

Het gaat niet alleen om een goede make-up, maar Mw Kenter, die huidverzorgingsspecialiste is, leert de deelnemers een eigen huid-analyse te maken, aan de hand waarvan ze zelf de verzorging kunnen beoordelen. De cursus bestaat uit drie lessen op woensdag- of vrijdagmiddag, die elk ca anderhalf uur duren.

Prijs totaal f 25,=. Opgaven bij A.Peters. Bestemd voor alle meisjes uit de tweede klas en hoger.

G E B O R E N - - - - -

22 juli:Mark Lodewijk Rurup

28 juli:Alphons Jos Hupsch

6 sept.:Tanja Suzanne Heintjes

PERSONALIA - - - - -

6 augustus is Mw Erica Langbroek gehuwd met de heer L.Tiemersma.

25 juni heeft Mw Paula Overmars het doctoraal examen engels gedaan.

27 juni Mw Marianne Knijnenberg doctoraal examen aardrijkskunde.

- - - - - overleden - - - - -

25 augustus is de vader van hans de graaff overleden
15 september is de moeder van martin marquering overleden
zij rusten in vrede

de verwerking van de aanvragen nog niet geheel klaar is, dit kan duren tot eind december.

FINANCIËEL VERSLAG SOOS '74-'75

INKOMSTEN

saldo in kas 20/6/74	ƒ 547,35
theeverkoop	180,39
drankverkoop	4057,79
kaartverkoop school- feest	620,70
assistentie kantine	55.-

UITGAVEN

platen	ƒ 192,40
drank	3398,21
thee	34,98
barbenodigdheden	55,30
versiering	149,01
geldkist	26,60
spelletjes	13,80
bekertjes	140,-
koek	43,51
films schoolfeest	110,70
kaas en worst	75,45
materiaal affiches	32,25
muziek schoolfeest	
en soos	500,-
saldo in kas 13/6/75	689,02

ƒ 5461,23

=====

ƒ 5461,23

=====

Nog steeds heeft A. de Vroomen een reservepot voor schoolfeesten onder zijn beheer. We veronderstellen dat er ook nog steeds ƒ 250.- in zit.

Namens het Soosbestuur,

Wim van der Wurff.

13/6/1975.

EEN LES, ZO VREEMD

Het was maandagochtend. Gapend, kreunend en zuchtend zocht hij z'n plaats in het lokaal op. Hij zag vaag in de verte iemand voor het bord staan. Het moest de leraar wel zijn, want het was niet mogelijk dat een leerling er ooit in zou slagen op maandagmorgen zo opgewekt te kijken. Bovendien had die figuur voor het bord een krijtje in z'n hand. Ook dit wees erop dat hij leraar was: afgezien van het feit dat een leerling niet bij machte zou zijn het krijtje langer dan enkele seconden vast te houden, waren leraren er bijzonder op gebrand zelf te bepalen wat er op het bord geschreven werd. Een krijtje in handen van een leerling kon alleen maar gevaar opleveren: gevaar voor de andere leerlingen, gevaar voor de jeugd in het algemeen, gevaar voor het hele Nederlandse volk, ja zelfs gevaar voor alle volkeren ter wereld; beschaving, cultuur, hoogstaande principes en idealen, dat alles zou ten onder gaan.

Al lachten de mensen hem uit, noemden ze hem een "eenvoudig leraartje", "zo'n sappelaartje dat meer vakantie heeft dan goed voor hem is", "een mislukte wetenschapper met een stevig minderwaardigheidscomplex" en "een geflipt quasi-intellectueel", hij was toch maar geroepen de mensheid een dergelijk lot te besparen. Zonder hem zou er duisternis en chaos op deze wereld zijn. Kleine kinderen zouden huilen zonder gekalmeerd te worden door een rustige, troostende stem..... al dan niet via de babyfoon. De opgroeiende jeugd zou geen onderwijs meer krijgen, zou niet meer leren zelfstandig te denken en te handelen, zou niet meer leren wat vrijheid en democratie betekenen, zou niet meer leren initiatief te tonen, verantw.....

De leraar klemde z'n hand steviger om het krijtje.

"Gaan jullie nou allemaal eens zitten, en snel een beetje. Vandaag wilde ik jullie wat vertellen over de zogenaamde selectieve informatieverwerking. Dit is een erg belangrijk onderwerp. Schrijf maar op wat ik zeg en leer dat voor morgen uit je hoofd. Jij ook, meneer Hamel, want als het weer net zo gaat als de vorige keer dan zal ik andere maatregelen moeten nemen. Begrepen? Ik doe dit ook allemaal niet voor m'n eigen plezier, omdat ik het zo leuk vind dit jaar in jaar uit te vertellen aan een stel kleuters die toch niet luisteren. Nee, ik doe dit alleen voor jullie bestwil! Ik snap niet dat jullie zo ondankbaar zijn, ik doe toch mijn best. Waar heb ik dat aan verdiend? Moet dat nou zo? (snuit z'n neus) Nou, laten we dan maar beginnen."

Iedereen schreef netjes op wat er gezegd werd. Vooral de punten en komma's werden met eerbied behandeld. Als die op de juiste plaats stonden, werd het uit-het-hoofd-leren een stuk makkelijker. Dan haalde je negens en tienen voor je proefwerken, wat om verschillende redenen een toch wel zeer begerenswaardige situatie was.

Slechts één meisje, op de voorste bank, schreef niets. Zij zat na te denken. Waarover zij nadacht zullen we hier maar in het midden laten, het is voldoende te weten dat ze het deed.

Ook de leraar merkte het. Hij begreep dat slechts een vastberaden optreden paniek kon voorkomen en zei: "Zo, Mirjam, ben je je schrift vergeten? Ik heb wel een blaadje voor je hoor."

Ze was haar schrift niet vergeten. De leraar zei dat ze dan maar moest vertrekken: "Er uit jij, mensen die niets doen kunnen

we hier niet gebruiken. En snel wat!"
Voor hij wist wat er gebeurde, had ze het raam opengedaan en was naar buiten gestapt. Het lokaal lag op de derde verdieping. De leraar zette zijn bril af en keek naar beneden: "Beneden zie ik haar niet. Zij is dus ten hemel gestegen. Maar als ik naar boven kijk, word ik door de zon verblind. God heeft hier ingegrepen, en waar God ingrijpt eindigt mijn verantwoordelijkheid. Hij heeft als het ware een deel van mijn zogenrijke arbeid overgenomen. Dat kan mij onmogelijk verweten worden. We gaan dus gewoon verder."
Uit een hoek van de klas klonk wat zwak protest, maar nadat er een bordewisser naar die hoek gevlogen was, werd het er stiller. Slechts een zwak gereutel was nog te horen. Het hield gelukkig spoedig op.

De leraar maakte zonder verdere onderbrekingen z'n dictaat af. Toen hoorde je door een luidsprekertje aan de wand een vrolijke marsmuziek, waarna een stem sprak:

"Nu netjes in de rij
Want het le lesuur is voorbij
Ga ordelijk naar het volgende lokaal
Dat is het beste voor jullie allemaal"

Hierna klonk er weer marsmuziek door de gangen en lokalen. Iedereen verliet de klas. De leraar bleef achter. Hij had nu een vrij uur.

Hij liep nog wat door het lokaal, genoot van de stilte. Ging stil peinzend op de voorste bank zitten. Verloor zich in z'n gedachten. De school rond hem viel weg. Maar buiten, buiten zag hij een gezicht. Een bleek, bekend gezicht, een meisjesgezicht. Ze keek hem aan. En hij bleef maar zitten, kon zich niet losrukken. De stilte om hem heen werd dieper. Eenzaam en verlaten zat hij daar, want hij zag dingen die niemand ooit kon zien.....kon voelen..... kon begrijpen.....

Wim van der Wurff.

---

samsam

VRIJDAG 19 SEPTEMBER MIDDAG-SAMSAM

VRIJDAG 17 OKTOBER AVOND-SAMSAM

VRIJDAG 19 DECEMBER SAMSAM + SOOS

DE GRIEKENLAND REISCONSEQUENTIES

Lang is er getwijfeld, maar het is toch werkelijkheid geworden. Daarom zijn nu vier schrijvers bezig met een unieke monsterproductie: HET VERSLAG !

Deze vier pioniers vormden samen een groepje, dat het aandurfde in 22 dagen tijds bijna geheel zuidoost Europa te doorkruisen, waarbij het accent voornamelijk op Griekenland werd gelegd, hetgeen de moeite waard was !

In het volgende BOLWERK verschijnt dan ook Deel I van deze literair verantwoorde reisbeschrijving genaamd: "Het drinkwater bleek niet verontreinigd te zijn", waarin beschreven onze tocht van Thessaloniki naar Delfi en ... de eerste tegenvaller. Dus in het volgende BOLWERK: spanning en sensatie, romantiek, dramatiek ook, en meeslepend avontuur !

Hein (+Ria) - Harm - Carla - René + vele anderen.

DILEMMA'S

Een Franse schrijver, zo las ik bij W.F. Hermans en zo leest u nu bij mij, heeft een aardig verhaal geschreven over hoe de man met een van de mooiste lange baarden van Parijs in een waar dilemma geraakte. De man leefde gelukkig en trots tot op een kwade dag een meisje aan hem vroeg hoe hij sliep: met zijn baard boven of onder de dekens. Hij wist het niet, omdat hij er simpelweg nooit bij had stilgestaan. Die avond begon echter de ellende. Heel bewust probeerde hij de slaap te vatten met de baard boven; hetgeen niet lukte. Toen de baard onder; hetzelfde treurige resultaat. Na nachten van slapeloosheid besloot hij zich uit het dilemma te bevrijden door zijn baard af te laten scheren.

En hier zijn we aan ons onderwerp: hoe geraak je in een dilemma en hoe er weer uit.

Een dilemma is behalve de keuze tussen twee kwaden ook een schijnredenering om de tegenpartij schaakmat te zetten. Je bewijst zogenaamd, dat hoe men het ook wendt of keert jij gelijk en de tegenstander ongelijk heeft.

Natuurlijk zijn het de listige Grieken geweest die deze truc uitgevonden hebben. Beroemd is het voorbeeld van de leraar in de welsprekendheid Protagoras. Hij had met een weinig draagkrachtige leerling afgesproken, dat deze zijn schoolgeld pas zou betalen nadat hij als advocaat dankzij de lessen zijn eerste rechtzaak gewonnen zou hebben. De eerste mees-terzet van de leerling was niet te gaan pleiten, zodat hij ook niet hoefde te betalen. Protagoras werd ongeduldig, wilde geld zien en besloot zijn ex-leerling voor het gerecht te dagen.

Met het volgende dilemma bewees Protagoras dat hij recht had op zijn geld: ofwel verliest mijn leerling deze rechtzaak - en dan moet hij betalen van de rechter, ofwel hij wint - en dan moet hij over de brug komen volgens onze afspraak!

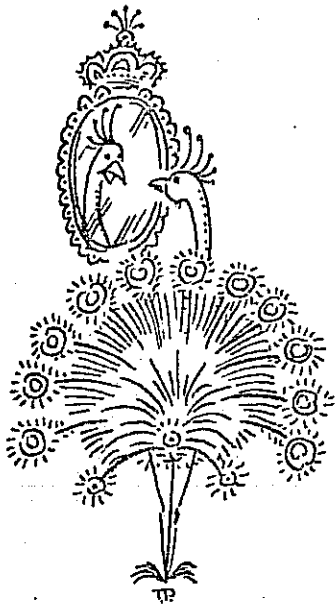
Onweerlegbaar zou je zo zeggen,

maar de leerling had tijdens de lessen niet zitten suffen. Dit was zijn weerwoord: ofwel ik krijg gelijk van de rechter - en dan hoef ik uiteraard niet te betalen, ofwel ik verlies het proces - en dan betaal ik niet volgens de afspraak met mijn meester!

Minder vernuftige weerleggingen van een dilemma bestaan in het ontkennen van de realiteit van één of beide alternatieven of het wijzen op een derde mogelijkheid. De Grieken hebben hier de schilderachtige namen van "het dilemma bij de horens grijpen" en "tussen de horens doorglippen" aangegeven.

So far, so good, maar wat moet deze handboekenlogica in een column in BOLWERK, orgaan van de Pius X-gemeenschap? Wel, stel u voor: een jonge, ambitieuze leidinggevende functionaris, pas in die functie benoemd, werkend aan zijn maiden speech en denkend aan zijn voorganger die meermalen in het openbaar zijn waardering voor zijn opvolger heeft uitgesproken, ja hem in zijn kruiwagen vervoerd heeft. Zal niet het volgende dilemma zijn geest gaan kwellen: ofwel ik kondig in mijn speech een nieuw beleid aan - en dat zal mijn voorganger, aan wie ik zoveel te danken heb, niet in dank afnemen, ofwel ik vertel alles bij het oude te zullen laten - en dan val ik tegen bij mijn ondergeschikten die een frisse wind verwachten. Wat ik ook zeg, het is nooit goed.

Iemand die op de hoogte is van de politieke redevoeringen uit het verleden weet echter, dat er een oplossing bestaat. Je begint met allerlei veranderingen aan te kondigen en je eindigt met onbevoren te stellen, dat je hiermee de idealen die je voorganger voor ogen zweefden hoopt te verwezenlijken. Enigszins paradoxaal? Kom nou, de rechte is niet de enige vorm van voortzetting van een bestaande lijn. Iedere fysicus weet dat slechts de kortzichtigen denken dat licht zich rechtlijnig voortplant.

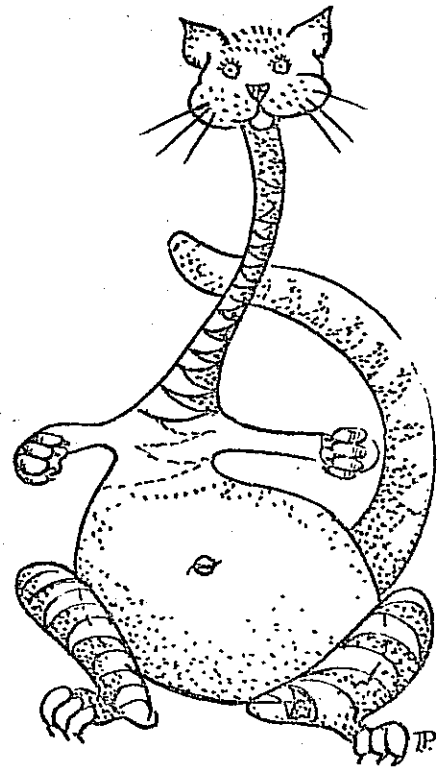

der pfau

Ein Pfau, höchst vorteilhaft gewandt,
vor einem riesengroszen Spiegel stand
und wohl tausend pfauenblaue Augen
konkludierten: er sei bestimmt recht elegant !

der kater

In Wien, im Prater,
tanzt Jonathan der Kater
für Mieke, seine wunderholde Braut.
Der Mond ist so voll,
die Polka springt so toll,
daz Mieke, die Zukünftige
- leider zu vernünftige -
unter dem Holunderstrauch
vor Weinen sich hält den Katzenbauch.

die truthe

Was bedeutet doch dein rätselhaftes Augenblinzeln ?
Sind es Tränen die aus deinen Augen rinnseln ?
Hat vielleicht der Pfarrer in der Beichte dir verraten
daz im Jenseits - wegen der Prädestination -
kein Engelchen, nur Puterbraten sind ?
Oder träumt dir von der Hennenemanzipation ?

aus: Niederhochrheinländische Tierlieder.
L. Bianchi

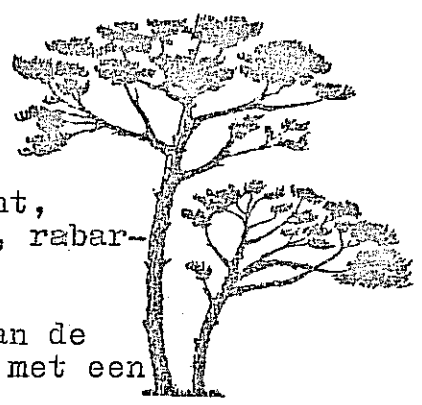
BERICHT UIT DE TUIN

Het gaat goed met de tuin!

Allereerst is dit te danken aan de medewerking van een aantal doorgezomerde leerlingen die in de grote vakantie regelmatig zijn gekomen en de tuin hebben bijgehouden. Daarbij hebben ze zwarte-bessenjam gemaakt en komkommer in het zoetzuur gelegd. De laatste is grotendeels opgegaan bij het barbecue-feest dat we met deze "werkers in het veld" hebben gehouden ter afsluiting van de zomervakantie.

Vervolgens is de fraaie aanblik van de tuin te danken aan de energie van een groot aantal brugklassers die bij de kennismakingsdagen op De Spaarnberg ook in de tuin hebben gewerkt. Ze hebben daar o.a.:

- druiven in de kas geplant,
- een hek voor de bramen gemaakt.
- drie banken getimmerd,
- gebaggerd in de beek,
- composthopen omgezet en compost opgebracht,
- enorme oppervlakten gewied: aardbeienbed, rabarberbed, kardoened, heggen, etc.)
- prei uitgezet,
- komkommer ingelegd (tot grote vreugde van de tuinman broeder Dekker, die we met een potje hebben vereerd),
- zaailingen en zaden verzameld,
- enfin, te veel om op te noemen; o ja, thee gezet voor de hele groep!

Er is dus, onder de leiding van oudere medewerkers uit de hogere klassen , hard gewerkt. Het weer was prachtig, voor een enkele wieder wat al te warm.

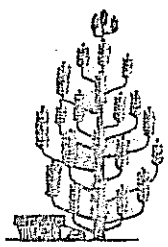
De open dag voor de ouders, na deze week, is jammer genoeg in het water gevallen. Zaterdag hebben we wel enige belangstelling gehad, maar de zondag begon met een plensbui en dus (?) liet men het afweten, met uitzondering van de ouder van een enthousiast medewerkster die eens kwam kijken naar de papavers die ze had verspeend: één van de vele goede voorbeelden van ouderparticipatie in de kruidentuin.

We zullen proberen volgend jaar meer bekendheid aan de open dag te geven. Een probleem is dat wienet kunnen wachten op het eerste Bolwerknummer na de vakantie, dan is het te laat in het jaar. Wie heeft een idee, om dit probleem op te lossen?

Gelukkig kwamen zaterdag meteen al drie doortastende meisjes uit de brugklas op de fiets naar de tuin, om de bank af te maken, waaraan ze vrijdag waren begonnen.

De kas heeft ons talloze komkommers opgeleverd; de tomaten staan er aardig bij, sierkalebassen en pompoenen zijn er in overvloed. Straks zal de kas dienen om een aantal vorstgevoelige kruiden te laten overwinteren.

We hadden ons voorgesteld op de open dag veel plantjes en zaden uit te delen: wie voor zijn tuin, balkon of

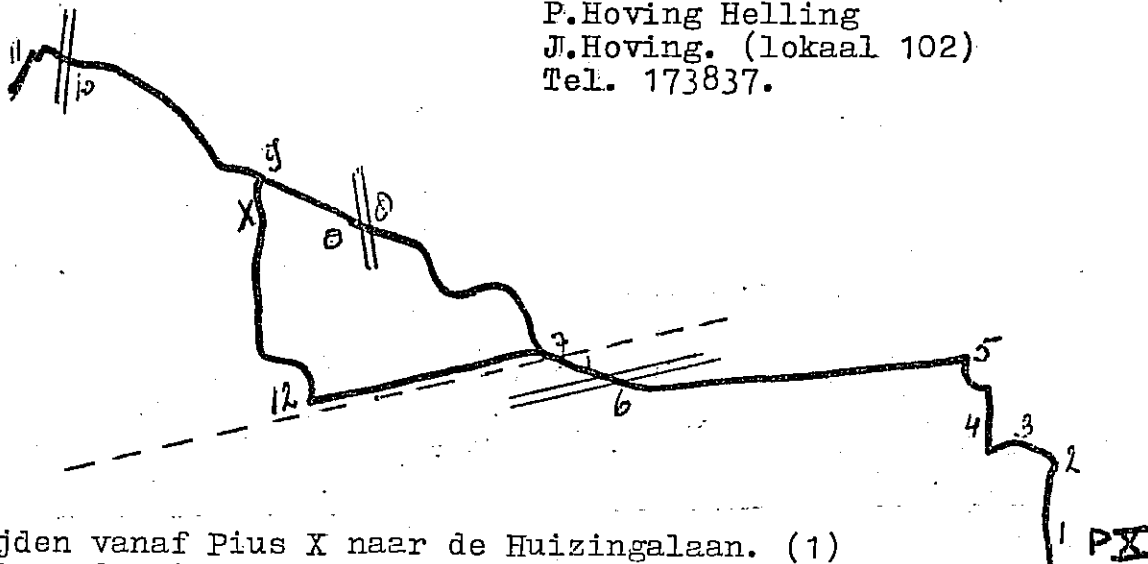

vensterbank kruiden wenst, neme contact met ons op.
Wat dacht u van een citroenmelisse-plantje voor de ramen, "voor uw broodnodige rust"?

Voor liefhebbers die de weg nog niet goed weten, drukken we hierbij de route naar de tuin af. Spreek met elkaar af, hoe laat je elkaar bv. bij school ontmoet, en ga dan gezellig met een klein groepje naar de tuin. Er is altijd wel wat te doen of te beleven.

Wij zijn elke zaterdagochtend op de tuin, en om de veertien dagen het hele weekend. Vraag ons gerust wanneer we er zijn, als je zin hebt om te komen, of bel ons de avond te voren even op.

P.Hoving Helling
J.Hoving. (lokaal 102)
Tel. 173837.

We rijden vanaf Pius X naar de Huizingalaan. (1) en volgen die in noordelijke richting; dan langs de Oostoever. Bij de rotonde (2) slaan we links af, rijden langs de Noordzijde (3), tot de Slotermeerlaan (4), daar slaan we rechts af. Bij de kruising met de Burg. De Vlughtlaan slaan we weer links af, passeren de rotonde en wachten bij de stoplichten. (5) Nu gaan we links af het fietspad langs de Haarlemmerweg langs. Bij de stoplichten in Halfweg slaan we rechts af, we kruisen nu de autoweg (6) en volgen nu de Van Teding Berkhoudtweg, langs het spoor. We rijden over het bruggetje van het Zijkanaal F, passeren het B.P. -tankstation en gaan bij de spoorwegovergang (7) rechtsaf. Onmiddellijk over de spoorbaan gaan we links af, richting Spaarndam. We blijven steeds de bochtige oude Y-dijk volgen, gaan de snelweg naar Alkmaar onderdoor (8) en rijden verder over de dijk naar Spaarndam. (9). Voorzichtig rijden we de smalle dorpsstraat door, steeds over de dijk. Bij de autoweg naar Velzen kiezen we het fietserstunneltje de weg onderdoor (10). We gaan even links en dan onmiddellijk bij het politeibureau weer rechts af de Wüstelaan in. (11) Even later zien we rechts een Chalet en daartegenover links de ringang van De Spaarnberg. We rijden naar het hoofdgebouw en wachten daar de instructies af van de leiding die ons zal vertellen waar we onze fietsen kunnen zetten.

Alternatieve route.

Als er windkracht 7 staat, is het verstandig over de spoorweg bij 7 even de dijk te volgen, en bij de eerste gelegenheid links af te slaan naar beneden. Dan komen we op de weg langs het spoor, die we volgen tot Haarlemmerliede (12). Daar slaan we rechtsaf en volgen de weg langs de Liede en de Mooie Nel tot we in Spaarndam komen. De rest van de route blijft hetzelfde.

SCHOOLKAMP 1975

Zaterdag 21 juni kwamen wij in Otterloo aan, waar het al direct feest was, want het zelf zoeken van een slaappleats ging met veel plezier gepaard. De eerste avond aten we patat.

Zondag een leuke maar vermoeiende tocht, waar je olympische jaren moest vinden en hele gekke opdrachten kreeg.

Maandag gingen we zwemmen en hebben geprobeert Bertens in het water te gooien, maar hij werd boos. dat was wel jammer.

dinsdag gingen we stratego doen op een grote zandvlakte met heuvels, en iedereen wilde bom of generaal zijn .

Woensdag moesten we alle matrassen naar buiten gooien en de slaapzalen extra schoonmaken.

Donderdag kregen wà geld meem zelf ons eten te kopen en dat moesten we dan in het bos klaarmaken. We moesten het wel gouv opeten anders aten de mieren het op. donderdag avond in het donker hebben we een spel in het bos gedaan. Het was soms wel griezelig. De docenten waren dieren die we moesten zoeken.

Vrijdag kregen we kip met patat en s'avonds feest.

Zaterdag alles opruimen en schoonmaken en daarna erg vermoeid naar huis .

We hebben de hele week erg gelachen en veel leuke dingen gedaan. alleen moet er een andere manier gev onden worden om ons wakker te maken

Jammer dat het kamp alleen maar voor eerste klassers is, anders gingen wij weer mee.

Alle leraren die het kamp hebben verzorgd willen wij nog bedanken voor de fijne week die we gehad hebben.

twee ex brugklassers.

NEDERLAND
50 C

postzegels

Gezien de grote belangstelling, die bij veel leerlingen bestaat voor het verzamelen van postzegels, is het wellicht zinvol de activiteiten van deze mensen te bundelen in een PiusX Postzegelclub. De gedachten gaan hierbij uit naar het organiseren van ruilmiddagen, uitwisseling met scholen in het buitenland e.d. Teneinde de animo voor een dergelijke club te peilen vindt er op donderdag 18 sept. om 15 uur 20 (dus na het 7de lesuur) een bijeenkomstplaats in lokaal 331 (wisk.). Of het daadwerkelijk tot een oprichting komt en op welke basis, hangt af van de mensen die deze bijeenkomst bezoeken.

J. Backus

DEKANOLOGIA

OFWEL: BERICHTEN VAN HET SCHOOLDEKANAAT

Studie- en beroepenvoorlichting.

Op donderdag 6 en vrijdag 7 november a.s. worden in het St. Nicolaaslyceum, Prinses Irenestraat 21 in Amsterdam-zuid, voorlichtingsavonden gehouden over een 60-tal mogelijkheden van studie en beroep, in hoofdzaak voor de leerlingen uit de voorlaatste klassen.

Nadat de leerling via de schooldekaan heeft opgegeven over welke studies hij of zij wil worden voorgelicht, krijgt hij of zij bericht over avond(en), tijd en lokaal, waar de gevraagde voorlichting wordt gegeven.

Naast de gerichte voorlichting door de uitgenodigde sprekers zullen ook enkele beroepenconsulenten aanwezig zijn om allerlei vragen te beantwoorden op het gebied van scholen, beroepen, beroepskeuze, over opleidingen waarvoor die avond geen sprekers zijn uitgenodigd.

Vanzelfsprekend zijn ook ouders van leerlingen op die avonden welkom.

Aan deze mondelinge informatie gaat schriftelijke informatie vooraf. De gemeente universiteit en de vrije universiteit stellen studiegidsen beschikbaar voor de twee hoogste klassen V.W.O., terwijl er voor het hoger beroepsonderwijs een "informatiegids voor leerlingen uit amsterdam en omgeving" te verkrijgen is bij de schooldekanen tegen betaling van f 3.-

Keuzebegeleiding.

In alle derde klassen starten de schooldekanen ongeveer half september met "Keuzebegeleiding": 18 schriftelijke lessen over studie en beroepsmogelijkheden. Het is de bedoeling dat iedere week een les wordt uitgedeeld; 4 à 5 lessen worden klassikaal behandeld. Vóór de definitieve keuze van richting of pakket is deze "cursus" afgerond.

Straks Studeren.

In oktober a.s. zal een begin worden gemaakt met de uitgave van de nieuwe jaargang van het tijdschrift "Straks Studeren". De uit acht nummers bestaande jaargang is bestemd voor de leerlingen van de voorlaatste klas V.W.O.

Een abonnement kost f 14.-.

Besteladres: Staatsuitgeverij, Christoffel Plantijnstraat 1, Den Haag.

P E R S B E R I C H T

Studeren aan een universiteit in de Verenigde Staten!

Voor het academisch jaar 1976/1977 kunnen leerlingen van de hoogste klassen van het Gymnasium en Atheneum via het Nederland-Amerika Instituut meedingen naar een studiebeurs voor tenminste één jaar aan een Amerikaanse universiteit. Al onze geselecteerde kandidaten

zijn de afgelopen drie jaar met bevredigende financiële steun geplaatst.

Steeds blijkt opnieuw dat een dergelijk jaar een onvergetelijke ervaring is en van grote betekenis voor verdere studie in Nederland kan zijn. Immers door de enorm grote verscheidenheid van studievakken is het mogelijk tot een weloverwogen keuze van de definitieve studierichting in Nederland te komen, terwijl het leren werken in de uitstekend ingerichte laboratoria en bibliotheken van de universiteiten later de studie ten goede komt. Men kan colleges lopen in vrijwel alle vakken die op nederlandse universiteiten en hogescholen gedoceerd worden, maar ook in vakken die hier alleen aan instellingen van het H.B.O. gevolgd kunnen worden, zoals journalistiek, public speaking, toneel, fotografie, muziek, enz.

De beurzen omvatten meestal de kosten van onderricht en in sommige gevallen ook maaltijden en/of huisvesting (men woont bij de universiteit in dormitories). Verder komt voor eigen rekening altijd nog een bedrag van ongeveer \$800 (voor zakgeld, boeken, ziekteverzekering) evenals de reiskosten naar Amerika.

Eisen voor deelname zijn: nederlandse nationaliteit, goede prestaties op school (gemiddeld cijfer in de 5de klas van ± 7), actieve en ruime belangstelling, slagen voor het eindexamen, het voornemen later aan een universiteit of een instelling van hoger beroepsonderwijs te gaan studeren, goede kennis van de engelse taal en leeftijd van 17 tot 19 jaar.

Voorlopige aanvraagformulieren en nadere gegevens zijn tot 1 oktober 1975 te verkrijgen bij het Nederland-Amerika Instituut, Afdeling Studievoorzichting, Prinsengracht 919, Amsterdam, telefoon: 020 - 23 94 25, onder opgave van naam, adres, leeftijd, school en studieplannen in Nederland.

Akademie voor Expressie door Woord en Gebaar - Postbus 407 - Utrecht.

Tel: 030-312690.

Januarie 1974, MvD.

N.a.v. je verzoek om inlichtingen vind je hierbij de folder m.b.t. de opleiding docent expressie door woord en gebaar.

Helaas moet ik je echter berichten dat de inschrijving voor deelname aan onze opleiding in het schooljaar '75/'76 vanaf 20 december '74 reeds gesloten is.

Vanaf 1 oktober '75 kan je je d.m.v. formulieren weer opgeven voor deelname aan de toelatingsprocedure voor het schooljaar '76/'77.

Het spijt me je dit teleurstellende bericht te moeten sturen.

*Voor 1° Bolwerk
in 't nieuwe schooljaar*

met vriendelijke groeten,
Annie van der Meijden, stafmedewerkster.

Studentenstop voor sociale academies

DEN HAAG, 2 sept. — Het kabinet heeft besloten dat het aantal eerstejaarsstudenten aan sociale academies flink moet worden beperkt. Staatssecretaris Klein (onderwijs) heeft de besturen van de sociale academies van dit besluit op de hoogte gesteld. Bij de toelating van eerstejaarsstudenten moeten de sociale academies voor het cursusjaar 1976-1977 als richtsnoer nemen het aantal stageplaatsen dat voor tweedejaarsstudenten beschikbaar is.

De laatste jaren zijn de sociale academies geconfronteerd met steeds grotere aantallen studenten. Zij kunnen deze aantallen nauwelijks meer verwerken. Daarbij komt dat er voor de afgestudeerden aan de sociale academies steeds minder vacatures zijn. Oorzaak daarvan is onder meer dat de studenten aan deze academies een nogal sterke voorkeur hebben voor het werk in vormingsinstituten.

Staatssecretaris Klein schrijft in zijn brief aan de besturen dat deze erop moeten toezien dat studenten die een stage moeten volgen, dat niet alleen doen op plaatsen van hun voorkeur (bijvoorbeeld in het vormingswerk), maar ook — als dit niet mogelijk is — in sectoren (bijvoor-

beeld het bejaardenwerk) waar naar hun voorliefde niet uitgaat.

De staatssecretaris dringt er ook op aan dat de contacten tussen de sociale academies en het bedrijfsleven in de regio, waar stageplaatsen beschikbaar zijn, wat overzichtelijker worden geformuleerd. Op het ogenblik is er naar zijn mening veel te weinig duidelijkheid over opnamecapaciteit bij het bedrijfsleven voor studenten die daar stage willen lopen.

De sociale academies moeten in de toekomst ook de dagopleidingen en de part-time-opleidingen (avond- en zaterdagcursussen) meer op elkaar afstemmen.

M I D D E L O O

De Sociaal-Pedagogische Opleidingen "Middeloo", Kon. Wilhelminalaan 1 Amersfoort delen mee dat vanaf 1 aug. 1975, maar niet eerder, aanmeldingen worden geaccepteerd voor de in augustus 1976 beginnende opleidingen.

De aanmelding wordt gesloten op het moment, dat het aantal aanmeldingen de 500 overschrijdt.

De dekanen:
Mia Deelen
Hans Rurup
Truus Waardijk.

Met het slagen en vertrekken van veel, nu oud-, leerlingen zijn we ook enkele **redactie-leden** kwijt geraakt. Nou ja, "enkele"; bijna de hele redactie.

We zijn nu nog maar met een paar mensen over om de vijf pagina's te verzorgen.

Die pagina's zullen er dus nog minder worden, **tenzij** we **nieuwe** redactieleden krijgen.

We hebben dus behoefte aan mensen, die tijd en zin hebben om ons te helpen.

Tijd lijkt mij niet zo'n probleem, want zoveel tijd kost het nu ook weer niet om regelmatig - af en toe een stukje te schrijven.

Eerder is de zin een probleem. Of beter, de afwezigheid van zin ('zin' in de zin van 'lust' dan hè ?)

Ik gooi er dus maar een doodoenertje tegen aan. 'Heb je geen zin?' Nou dan maak je maar zin!

Blèh. Kom toch maar. Dag.

Yvonne
4b.

Belangrijk

DE VERVUILER "BETAALT" NIET

Ons schoolgebouw wordt dagelijks onnodig vervuult met plastic zakjes, bekertjes, broodresten, klokhuizen e.d.. Behalve de grove vervuiler van gemeenschappelijke ruimten als cour, aula, fietsenkelder, gangen en trappenhuizen, is er de subtiële vervuiler die zijn afval deponeert in de kastjes in de leslokalen, de ruimten achter de verwarmingen en in de bloembakken. Het opstellen van bepaalde leefregels, toezicht houden op de naleving van die regels, een extra ingelaste wekelijkse schoonmaakbeurt van de cour door de schoonmaakdienst en incidentele schoonmaakcorveetjes door toevallig beschikbare strafklanten, blijken onvoldoende om gelijke tred te houden met de dagelijkse onnodige vervuiling.

De meest voor de hand liggende oplossing zou zijn, vervuiling te voorkomen doordat iedereen zijn eigen rommel opruimt. Het probleem is echter dat dit niet gebeurt. De schuldige komt zich zelfs niet eens melden en hem op heterdaad betrappen lukt maar zelden.

De feitelijke situatie is dus: vervuiling, zonder dat de vervuiler "betaalt".

Bij het zoeken naar minder voor de hand liggende oplossingen rijst de vraag naar het motief dat de vervuiler tot vervuiling brengt. De meest gangbare motieven blijken te zijn:

"De vuilnisbak stond te ver weg; ik dacht er niet aan; dat ene bekertje van mij .....; daarvoor is toch de schoonmaakdienst; iedereen doet het."

Op de docentenstudiedag van 27 augustus j.l. is de vervuiling van het schoolgebouw een van de punten van bespreking geweest. Afsproken werd, dat nog in de maand september de klassedocenten deze kwestie met hun klas zouden bespreken, om samen tot een aanvaardbare doelmatige oplossing te komen.

Wil iedereen er alvast eens over nadenken!

G. Herben

van de welzijnscommissie

In aansluiting op hetgeen gepubliceerd is in een der laatste bolwerken van het vorige schooljaar, heeft de welzijnscommissie voorlopig de volgende plannen:

Het inventariseren en zo mogelijk coördineren van reeds bestaande activiteiten en daar, waar nodig, aan bestaande activiteiten eventueel een meer aangepaste inhoud geven.

Als eerste aanzet zal in de sportieve sector meer gelegenheid gegeven worden aan de leerlingen om zelf de tournooien te organiseren met hulp van een of meerdere docenten. Zo zal naast het jaarlijkse tafeltennis- en badmintontournooi ook het tennis, schaken en dammen weer een plaats op de agenda krijgen.

Eind september start een basketbal en volleybal tournooi voor de 4e 5e en 6e klassen. Deze wedstrijden worden donderdags het 8e uur gespeeld in drie zalen.

Op de dinsdagen zullen de basketbalclub DED en de volleybalclub Armada aan de 1e en 2e klassers gelegenheid geven wat van het spel te leren en wel gedurende het 8e uur in alle drie de zalen. Gedacht wordt ook aan het verplaatsen van de fietsenrally naar een zodanige datum, dat ook de eerste klassers kunnen deelnemen.

T.a.v. de Soos, zal in de komende weken overleg gepleegd worden met de leerlingen om aan de soos een dusdanige inhoud te geven, dat er meerdere leerlingen zich thuis zullen voelen.

Bovendien zal in de komende weken met de leerlingen overleg worden gepleegd over de mogelijkheden en wenselijkheden van een leerlingen parlement.

Volgende uitgave van bolwerk hopen wij nadere en eventueel meerdere gegevens te publiceren.

R.A.V.

HOCKEY ?

Natuurlijk bij SARTO !!!!

Omdat Sarto oorspronkelijk is opgericht door ouders en leerlingen van het Pius X Lyceum . Dit seizoen is Sarto erg belangrijk omdat we een nieuw kluphuis willen gaan bouwen. Daarvoor zijn echter leden nodig.

Sarto heeft momenteel vier heren-, twee dames-, vier jongens- en vier meisjes elftallen, terwijl de mogelijkheden tot uitbreiding van het aantal elftallen gewenst is.

De wedstrijden voor de jeugd zijn op zaterdagmiddag terwijl de senioren (18 jaar en ouder) op zondag spelen.

Training voor de oudste jeugd en senioren: iedere donderdagavond op het veld van de A.K.V. Ajax (Burgemeester Vening Meeningslaan) van 7 tot 10 uur. De jongere junioren trainen door de week na schooltijd, of op zaterdag-of zondagochtend.

De velden van Sarto zijn gelegen op het sportpark Sloten-West, te bereiken via de Plesmanlaan, richting Badhoevedorp. Vóór de brug over de Ringvaart slaat men de doodlopende weg links in, aan het eind waarvan de velden vindt. Men kan deze ook bereiken met bus 69 (halte Ringvaart) of bus 19 (eindhalte Sloten).

De contributies zijn afhankelijk van de leeftijd en liggen tussen de f 65,- voor de allerjongsten en de f 100,- voor 18 jaar en ouder.

Voor informatie kan je altijd bellen naar:

H.Heijmans, tel.177659; mevr.M.Rowold,tel.185902; en J.Meekel,tel. 02968-4129.

Schriftelijke verzoeken om inlichtingen aan: H.Heijmans, Warmondstr. 189''', Amsterdam(W).

Kom in ieder geval eens kijken op zaterdag of zondag.

muggen

Dit is geen wetenschappelijke verhandeling over de mug als zespotig insect etc etc, maar over de invloed die de mug heeft op onze nachtrust.

Tegen de tijd dat men gaat slapen, lijkt de kamer een waar slagveld.

Met handdoeken, kranten en ander geweld gaat men deze beesten te lijf.

Poëzie uit de schoolbank

KORTE SERIE GEDICHTEN GESCHREVEN MET VASTE HAND
DOOR EUGENE SWARTZ EN HANS VAN HAASTERE!

DEEL I:

"De Slangenbezweerder" (E.Swartz)

De slangenbezweerder
bezweert niet meer;
is gebeten
en gestorven,
had z'n fluit vergeten.

"Chocoladeletters" (H.van Haastere)

Chocoladeletters met Sinterklaas;
chocoladeletters op de voorpagina
van de Telegraaf,
welke van de twee,
geeft mij een boodschap mee?

"Verweer" (H.v.Haastere/E.Swartz)

Je klimt en je klimt maar,
dagen, jaren lang,
je jeugd tussen vier muren,
jij zit in de bank,
maar wat je eens boeide,
wordt nu een sleur,
en terwijl je groeide
werd je kop steeds voller
en voller en voller
met wat je werd verteld
of je werd aangepraat,
hetgeen je hebt gelezen
en op hebt zitten przen,
om in dit kleine landje
je goed te kunnen weren
tegen al die hoge heren
voor wie jij nog beneden staat

"Ring" (H,v.Haastere)

Dat een ring zo'n kabaal kan maken
had ik nooit gedacht
maar na elke duizend tikken
wordt er volgens mij
weer een nieuw bureau gebracht.

"Het bord" (E.Swartz)

In de klas zit ik vooraan.
Op de muur hangt een bord;
het bord is groen;
het krijt is wit.
De hele dag zit ik te kijken
naar dat goddelijke bord.
Buiten spelen de kinderen;
buiten schijnt de zon.
Maar ik zit binnen in de klas
met een bord voor me kop.

Voetnoot: Het gedicht "De slangenbezweerder"
van E. Swartz werd mede geschreven
dankzij de inspiratie, opgedaan door
Heer Swartz, uit "Geschiedenis in
Thema en Taak".

vervolg: MUGGEN

"Pats. Heb jij 'm ? Nee ? Hup, nog een lel!"

Als men denkt ze allemaal tegen het behang te hebben, begeeft men zich 't bed in, om daar, na de zenuwslopende arbeid, zoet te rusten.

Maar men is nog nauwlijks geïnstalleerd, of daar begint, fijn-tjes tergend, het gezoem.

Zachtjes eerst, maar steeds doordringender. Totdat men onverwachts, met fanatieke wraakgevoelens overeind springt en het licht weer aandraait om het ettertje te ontdekken.

Enfin, dat gaat nog een keer of drie zo (bij erg domme mensen zelfs vijf tot zes keer), totdat men ervan overtuigd is, dat het tóch geen zin heeft, zich omdraait en rustig in slaap valt. Zo. En de mug, hij zoemde voort!

Yvonne 4b

P.S. Lees dit stukje snel, anders is het niet actueel meer.

S C H E M A F E E S T W E E K A F S C H E I D E D, K O S T E R

	MAANDAG 17 nov.	DINSDAG 18 nov.	WOENSDAG 19 nov.	DONDERDAG 20 nov.	VRIJDAG 21 nov.	ZATERDAG 22 nov.
O C H T E N D	les	les	9.30 eucharistie- viering 10.45 ontbijt voor gehele school	sport klassen 1-2-3	klaverjas- toernooi; spellen in lokalen; schaaksi- multaan	—
M I D D A G	les	les	12.30 opening ten- toonstelling 13.30 culturele middag	sport klassen 1-2-3	sessie en receptie	—
A V O N D	20.00 toneel/ cabaret	20.00 toneel/ cabaret	20.00 toneel/ cabaret	20.00 toneel/ cabaret	feest klassen 4-5-6	reünie oud- leerlingen -docenten -beambten

P.M. Bridge-drive;
Avond: bestuur, docenten, beambten.

Om u een idee te geven wie voor wat de verantwoording draagt, zo ook om te weten te komen wie u graag bij wilt staan bij al dit werk:

Eucharistieviering	G.Herben, H.Lansink, T.tel
Ontbijt	Tfwaardijk, Mevr. H.Krom (ouders)
Tentoonstelling	M.Zantkuijl, T.de Vroomen, Mevr. Spruit
Culturele middag	L.Bianchi, F.Carduck
Toneel/cabaret	H.de Vilder, J.de Nijs
Sport klas 1-2-3	A.Bertens, l.o.-sectie
Schaaksimultaan, klaverjas, spellen	H. de Greeve, Mevr. H.Krom (ouders)
Bridgedrive	J.Buhre
Sessie-receptie	G.Herben, N.Wegbrans
Reünie	R.Verhagen
Feest 4-5-6	E.Wiewel, M. Bindervoet, E.Driessen
Cadeau	H.de Greeve, R.van Es, M.Deelen
Organisatie-opzet-uitvoering-coördinatie	B.Olthoff, R.Verhagen
Communicatie (aanbiedingen- staande, speciale wensen etc)	gaarne via onder- B.Olthoff.

Vorig jaar maart is Cora Lichtenveldt als gymlerares op onze school gekomen. Dit jaar heeft ze hier een volledig rooster. Al met al genoeg reden om haar eens een paar vraagjes te stellen.

Vragen aan Cora Lichtenveldt

Door: WIM VAN DER WURFF

en

NANDA LAURIKS

- + Kun je beginnen jezelf even voor te stellen ?
- Eh, ik ben Cora Lichtenveldt, ik ben 25 jaar en ik ga nu voor het vierde jaar les.
- + Zou je een levensschets kunnen geven ?
- Een levensschets ..... Nou, ik heb altijd in Haarlem gewoond, daar ben ik geboren ook. Ik heb de H.B.S. afgemaakt, vijf jaar was dat, daarna ben ik naar de Academie gegaan, lichamelijke opvoeding, in Amsterdam. Ik heb twee jaar les gegeven op een huishoudschool in Lisse. Na twee jaar ben ik daar weggegaan en toen heb ik een beetje gerommeld met invallen hier en daar. Tenslotte ben ik hier aangenomen, 22 uur geef ik nu les.
- + Op de scholen waar je zelf les gehad hebt, hoe vond je het daar? Hoe vond je b.v. de leraren ?
- Eh, ja god, je hebt altijd mensen waar je ontzettend goed mee op kunt schieten en mensen waar je nauwelijks mee op kunt schieten. Met wie ik b.v. ontzettend goed overweg kon, was m'n leraar Engels, misschien vanwege het feit dat ik door die man ben gaan volleyballen, wat ik nu nog steeds doe. Ik speel al 10 jaar. Aan de andere kant was de engelse leraar die ik daarna kreeg iemand waarmee ik, daardoor misschien, totaal niet overweg kon. Dat was iedere les raak; zat ik 5 minuten binnen dan was het: "Juffertje Lichtenveldt, ga er maar uit!" Daar hield ik echt rekening mee met m'n huiswerk en alles. Als ik een dubbel uur Engels had dan vertikte ik het om 2 uur lang aan m'n huiswerk te zitten. Dat deed ik op dat moment wel, want dan moest ik eruit, naar de rector, en die wist dan al hoe laat het weer was, en zei: "Nou, ga je huiswerk maar maken".
- + Had je dat alleen bij die ene leraar of was het bij meer vakken zo ?
- Nee, dat was echt alleen bij die leraar, ook vaak zeer onrecht, hoor. Dan nam ik me voor: ik zeg helemaal niets, ik wil nou wel eens een keertje meemaken hoe die man 2 uur les geeft. Maar daar kreeg ik de kans niet voor, want als er in mijn omgeving iets gemurmeld werd, dan was het toch: "Ga er maar uit, juffertje Lichtenveldt!"
- + Waarom ben je zelf lerares geworden ?
- Dat was iets wat ik op de lagere school al zei, in de 4e klas: "Het enige dat ik wil worden, dat is gymjuf". Misschien ook om-

dat ik vanaf m'n 6e jaar, nee eerder al, m'n 5e jaar op turnen zat. Ik heb altijd in het wedstrijdteam gezeten: om m'n 12e de kringkampioenschappen, daarna de regionaalkampioenschappen. Dat heb ik altijd ontzettend leuk gevonden. Dus m'n enige idee was: ik wil naar die academie toe, want dat lijkt me zo ontzettend leuk. Toen ik op m'n 15e moest kiezen was het: ga je door met turnen, met de wetenschap van iedere dag drie uur trainen? Want anders bereik je de top niet. Maar dat vond ik een beetje jammer i.v.m. die H.B.S. natuurlijk, want dan wist ik ook dat ik het 3e en 4e jaar zou blijven zitten omdat je het niet redt als je iedere dag 3 uur aan je sport besteedt. Toen ben ik omgeswitcht, heb ik een jaar dubbel gedaan. Dan had ik b.v. een vrijdag, nou dat was krankzinnig hoor, dan begon ik om half vijf's middags al met voorturnen, tot half zeven. Van half zeven tot kwart voor acht ging ik zelf trainen, van acht tot half tien was ik aan het volleybaltrainen en van kwart voor tien tot kwart voor elf ging ik weer even turnen. Dat heb ik een jaar gedaan en toen heb ik er een punt achter gezet, ben ika alleen gaan volleyballen.

- + Waarom begon je zo vroeg met turnen, werd je erg gestimuleerd door je ouders?
- Ja, m'n moeder was ook altijd erg voor sport, die deed aan turnen, badminton, tennis, ontzettend veel. En m'n broer is drie jaar ouder, dus die zat al op die vereniging. Dan bracht m'n moeder m'n broer weer weg en dan mocht ik mee, kijken aan de kant. Maar dan was ik niet meer te houden, dan moest en zou ik meedoen. Nou goed, dat kon altijd.
- + De gymlessen die je nu geeft: wat probeer je ermee te doen? Laten sporten (volleybal, basketbal) of turnen of andere dingen zoals jazzballet?
- Nou ja, van alles wat eigenlijk. Ik vind het ten eerste erg leuk als de les fijn gaat. Als ik b.v. van plan ben basketbal te geven in zaal A en ik merk dat op dat moment niemand enige trek in basketbal heeft, dan ben ik niet zo dat ik die basketballes moet en zal geven. Dan zeg ik: ja, oké, nu volleyballen, maar weet dan wel dat je over een maand, als we weer in zaal A zitten, er aan moet geloven, dat die basketballes zeker doorgaat. Ja, turnen daar ben ik een liefhebster van, maar ook volleyballen en daardoor het hele spel, softballen en allerlei andere dingen die er bij te pas komen. Ik doe sinds een jaar of twee ook aan jazzballet, nou daar ben ik helemaal stuk van.
- + Ja, dat jazzballet doe je ook. Ben je van plan het ook met jongens te gaan doen?
- Ik heb het verleden jaar een keer gemengd gedaan met een derde klas, n.a.v. de werkweek die ze samen gehad hadden. De jongens wilden toen ook eens dat jazzballet meemaken. Het was op zich erg grappig, maar er kwam niet zo veel uit. Er waren een paar jongens die zeiden: wat kan het mij schelen, ik die gewoon alles. Maar er waren er een hoop die een beetje begonnen te lachen, zich min of meer belachelijk voelden, zo van: wat sta ik hier eigenlijk te doen? Bij de meisjes is dat anders, het grootste deel vindt het wel leuk.
- + Gebeurt het wel eens dat je moeilijkheden hebt om de leerlingen aan de gang te krijgen, bij turnen b.v.?
- Ja, maar dan kan je erover praten: jullie krijgen echt al heel veel sport en spel, nu moet er toch eens een keerstje geturnd worden. En men begrijpt het over het algemeen wel. Bovendien

- + Spuiten en slikken ?
- Dat vind ik ten ene maal fout; zoals die Russinnen, met kogelstoten, die beseffen het nu niet, maar dat komt nog wel. Ik vind zulke dingen waanzinnig.
- + Topsporters hebben na hun carrière soms grote moeite weer een baan in de gewone maatschappij te vinden.
- Ja, dat is zeker een verarming. Daarom, zoals er nu ergens een voetbalinternaat is, waar jongens intern komen, gewoon een schoolopleiding krijgen en dan na school van 3 tot 5 trainen, 's avonds hun huiswerk en op tijd naar bed, dat vind ik grandioos. Ja dat meen ik, ze krijgen dan toch hun normale schoolopleiding en het is hun vrije keus om zich zo volledig met voetbal bezig te houden. Zoals ik vroeger met turnen bezig was, dat komt op hetzelfde neer.
Verder zou de sociale begeleiding bij de verenigingen ook moeten verbeteren, dat ze opgevangen worden als ze stoppen.
- + Pius X. Hoe was je eerste indruk hier ?
- Grandioos. Na een week had ik het idee: god, ik zit hier al jaren. Dat was de hele opvang van de leraren, ook in de sectie l.o. Het was onvoorstelbaar gezellig. En dat vind ik nog. Op die huishoudschool daarvoor was dat wel anders: het was een kleine school, met + 10 leraren, en in de pauze werd er niets gezegd. Dan bleef ik vaak maar met een krantje en een kopje koffie in m'n eigen hok zitten. Maar dat is hier totaal anders.
- + Als je hier op school iets zou mogen veranderen, wat zou dat dan zijn ?
- Poeh, daar heb ik nooit zo over nagedacht eigenlijk, omdat ik het allemaal wel erg leuk vind gaan. Misschien de troep op de cour, dat is het enige. Want als je daar inderdaad aan komt zetten, dat de boel eerst nog eens geveegd moet worden .....
- + Zou je jezelf kunnen omschrijven ?
- Ik ben erg snel voor iets te porren, ik ben snel enthousiast, maar als het dan ook niet helemaal meezit ben ik vrij gauw nogal heftig teleurgesteld. Je kunt zeggen dat ik vrij emotioneel ben. Ik was erg prestatiegericht, mede door die turnachtergrond, maar dat is wel een eind verdwenen. En eh, ik laat me misschien te makkelijk porren, dat ik toch iets doe terwijl ik het eigenlijk niet zo leuk vind of weinig tijd heb. Maar als ik er dan andere mensen mee kan helpen, dan doe ik dat.
- + We hebben een aantal woorden, zou je daar een, liefst korte, reactie op willen geven ?
(omdat de reacties toch wat lang uitvielen, geven we er alleen de voornaamste punten van).
- + Katholieke school.
- Zelf niet katholiek, merk erg weinig van het speciaal katholieke op deze school.
- + Den Uyl
- De man heeft goede en foute dingen, kan er verder geen betogen over houden.
- + Vrije tijd.
- Sporten, kijken naar sporten, rommelen in de keuken, b.v. broodbakken. Ik heb daar wel weinig tijd voor, want ik doe aan volleybal, heb een gymclubje, doe jazzballet, en heb ook een tijd aan badminton gedaan.

- + Maandagochtend half negen.
- Ik ben om half zeven opgestaan, dus ik ben dan wel wakker. Ook de leerlingen, ik heb dan een lage klas, ja, die spatten van levenslust uit elkaar.
- + Café.
Heerlijk: in de academiетijd even voor ik naar bed ging. Ook nu nog, in de weekends.
- + Auto.
- Schitterend vervoermiddel, ik heb het zeker nodig. Mijn vorige auto is in een kettingbotsing teniet gegaan, nu heb ik een Renault 4.
- + Roken.
- Ontzettend slecht, daarom steek ik er nog één op. Drie jaar vanaf geweest. Maar we zijn nu bezig een huis te kopen, dus veel spanningen. Als we in het huis zitten stop ik er weer mee.
- + Vacantie.
- Buitenland. Alleen maar luieren, op het strand.
- + Kruidentuin.
- Ontzettend leuk, juist omdat de leerlingen in Amsterdam wonen en weinig buiten zijn.
- + Yoga.
- Stille hoop er zelf nog eens aan toe te komen.
- + Geld.
- Oooh, had ik er maar veel van.

LOVESONG TO THE GIRLS

Beste leerlingen van Pius X
Wij, klas 3e, zijn van plan
een musical te gaan opvoeren
waarvan de liedjes door ons-
zelf worden geschreven of
alreeds geschreven zijn.
Daarom onze oproep:

WIE MAAKT ER MUZIEK BIJ DE
LIEDJES !!!!!

Om je een idee te geven,
volgt hier één van de lied-
jes.
De tekst is geschreven door
Joep.

Degene die evt. muziek hier-
bij maken wil stelle zich
in verbinding met Iris Vrije
of Anneke Buys (klas 3e).

Bij voorbaat hartelijk
bedankt.

I love you, whit whole my heart
It sounds a little bit simple
But I can't find another way
to express my feelings for you

If you weren't here at this moment
I think I shouldn't wait to go
to your house and knock the door
and ask your mother to say

That I want to see her pretty daughter
And I want to speak her a little wile
I want to cover her face with kisses
and then to go right out of the door

I don't wanna have a girl for always
I wanna be a free man
But without girls I couldn't live
So drink to the girls one more time

Whit this song I don't mean at all
That I hate the girl I once loved
But because her mother wanted me
I left and slam your front-door

=====

De Teleqram

Wat lekker dat je d'r bent. Waar heb je al die tijd gezeten?
Ik kan 't me helemaal niet meer voorstellen zonder jou

AKTUALITEITEN

Introductie

De Telegram is een verbeterde versie van de Roddalrubriek uit de vorige jaargang. We hopen dat er ook dit jaar weer veel mensen zijn die ons 'aktualiteiten' insturen, de kopijbus is er goed voor. Ook dit jaar, ondanks de naamsverandering, is de redactie weer in handen van onze bovenste-beste tante Mien!

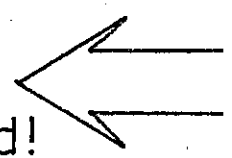
Chanteuse op pad!

+++ Uit uiterst onbetrouwbare bron vernamen wij dat mw. T. Waardijk voornemens zou zijn om allerlei laster, roddel en achterklap te verkopen aan onze redactie over haar collega's. In ruil hiervoor zou zij dan in onze kolommen verzwegen moeten worden! Uiteraard zouden wij iets dergelijks niet accepteren, o neen!

● CONCIERGE IN STAKING

Zoals bekend is de schoolleiding dit jaar goed begonnen door het instellen van een nieuwe regeling voor de te-laait-komers. Er gaan geruchten dat zij hiertoe gedwongen is door de heer Schreurs, die weigert méér dan twee briefjes per leerling per kwartaal uit te schrijven; dit doordat hij de voorgaande jaren 'lamme hande' kreeg van het schrijven. Waarschijnlijk zal van het (aan papier) bespaarde geld een elektrische schrijfmachine of een privé-secretaresse worden aangeschaft.

Fysische excursie (MET PROF. BUHRE) naar het naaktstrand!

Tante Mien is zeer verheugd u een exclusief bericht te kunnen aanbieden over een zeer delicate zaak betreffende de ons allen uiterst bekende natuurkundedocent prof. Buhre. Dit heerschap heeft nl. het ontegenzeggelijk bijzonder interessante plan een excursie te organiseren naar Zandvoort, en wel naar het strand voorbij paal nr. zoveel-en-zoveel (prof. Buhre zal belangstellenden beslist het juiste nr. wel kunnen vertellen). Aldaar is het de bedoeling, zo vernam tante Mien, de in de biologieles geleerde zaken omtrent het menselijk lichaam op juistheid te toetsen! tante Mien heeft uiteraard direct de Consumentenbond en de Stichting ter Bevordering van Crematie geraadpleegd, en deze instanties hebben geoordeeld dat zulk een excursie onzedelijk is en bovendien tegen de goede zeden indruist, zodat tante Mien allen oproept dit studiereisje van harte te boycotten!

⇒ Snoodaard verkoopt gezin

+++ Uit doorgaans welingelichte kringen vernamen wij dat de heer L. Verzuu, godsdienstleraar aan onze school, voornemens was zijn bloedjes van dochters te verkopen tijdens een recente tournee door Turkije. Enkele autochtonen zouden hem 2 tapijten geboden hebben. "Dat komt door de inflatie; vorig jaar kon je nog 11 kamelen krijgen. Daarom heb ik het toch maar niet gedaan," aldus een breed grijnzende heer Verzuu.

Super-griër ziet het niet meer zitten

Als kleine gymnasiastjes zich afvragen waarom de heer Wessendorf hen altijd zo uitfoertert en waarom hij nog kwaaiër wordt als ze dood-onschuldig zeggen: 'Maar ik dee helemaal niks', dan kunnen ze zich wel eens afvragen: wat scheelt die man? En inderdaad er scheelt hem wat. De heer Wessendorf moet namelijk een bril hebben. Vandaar dat ie jou vooraan wel es uitscheldt als er achter in de klas gekletst wordt. Tante Mien is hier toch wel van geschrokken, hij was eerst zo'n flinkerd, zo'n karatespecialist, onze grote sterke blonde held. Me Hercules, wat blijft er van deze knappe superheld over, eenmaal getooid met een brilletje? Niets!! En als jullie cijfers straks drastisch verminderd worden, dan weet je dat H.G.W. de foutjes weer helemaal ziet zitten, glashelder en door z'n brilletje.

Gymnasiasten weldra uitgestorven soort ?

+++ De heer de Greeve verklaarde onlangs dat het wel ten spoedigste met het gymnasium gedaan zou zijn, als de meisjes niet minder met poppen zouden spelen en meer met soldaatjes! De heer De Greeve baseerde zijn theorie op het feit dat een jongedame onlangs bij een vertaal-act er blijk van gaf geen fluit af te weten van de manier waarop een zwaard wordt omgedaan! Dus a.s. dames gymnasiasten: schaf u een arsenaal soldaatjes aan en werp uw poppen het raam uit, zodat uw confraters op het gym niet meer bang hoeven te zijn om "de laatsten der Mohikanen" te worden, zoals de heer De Greeve het zo treffend uitdrukte.

MINAS PRULLARIA

TANTE
MIENS

Brievenbus

Lieve tante Mien,
(...)

hartelijke groeten van
een vaste briefschrijfster.

Lieve Sonja,

Ik hou van je. Please, schrijf terug. Kunnen we misschien vanavond naar de bioscoop. Kusjes,
je Willem.

TANTE MIENS
alternatieve
top 5

- 1 Saoedie-arabische Nationale Hymne
Uitvoering Vader Abraham
- 2 The Gulag Archipelago (3)
Aleksandr Solzenitzin
- 3 Symfonie nr. 5
Ludwig von Beethoven
- 4 Doedelzakke-pakkie
Nico Haak & Paniekzaaiers
- 5 Macrostructuuranalyse, stencil 29a"
A.C.Braet

[ADVERTENTIES]

Aangeboden: 3 kubieke secondes
natuurkunde, 1 mol
scheikunde en de wortel uit
wiskunde één.

Gevraagd: (dringend) 1 con.
periphrastica (eventueel
2e hands) en een multomap
(voor muziek).

Wie helpt mij aan PUNAISES
(ik moet m'n buurman
kwijt!) a.u.b. goede kwaliteit
(hij is nogal zwaar)

Verwijs Speelpaleis
is wederom geopend!
dagelijks in de grote pauze—lok. 332

T.k. 3e h. 2CV, kent. 75-66-NZ,
bwjr. '52, -kl. was wit, z.g.a.
versl., pr, n.o.t.k., te bevr.
lok. 305, met grts. sltl.hanger

o o o o o o o o o o o o

De heer Bianchi tijdens de Franse los: 'Wat zit jij nou weer te doen? Bewaar dat soort flauwekul maar voor onder Duits of zo!'

.....
ALLES WAT NIET DOOR DE BEUGEL KAN, kunt u bij ons kwijt!!!
.....

(prullemand kamer 304)

Heeft tante Mien de héle medianota van Van Doorn door-geworsteld, maar nee hoor; geen woord over Bolwerk...

+++ Mochten we in bolwerk nr. 10 vorig jaar vernemen dat ons Pius verrijkt zou worden met ene mw. Van Dattum, blijkt dit een abuis! +++ een freudiaanse typfout als u begrijpt wat ik bedoel +++ De juiste naam, zo vernamen wij, luidt Van Hattum! +++ de heer van Rijn, onze verstrooide professor Engels, gaat het nieuwe jaar in met supergrootbeeldspektakels +++ hij verklaarde dat hij nu nóg beter kon horen +++ de heer de Greeve verbaasde onlangs weer eens boeren- en buitenlui met de uitspraak: dit moet je goed in je hoofd knopen! +++ Nou vraag ik je! ++++++
DE GROETEN

OPINIE

REFERENDUM

Heeft onze school zich niet altijd voor anderen ten voorbeeld gesteld als toonaangevend beeld van soepel doch standvastig beleid, dan heeft zij nu haar gehele reputatie, goede naam en eer in het slijk te grabbel gegooid.

Neen, dit is werkelijk geen goede zaak. En al kunnen wij ons het standpunt enerzijds van de leiding wel indenken, anderszijds is dit voor ons volkomen onbegrijpelijk dat boveneerstgenoemde zulks gehandeld heeft, en wel om twee redenen, te weten ten eerste: Wat schieten wij en ook de leiding ermee op? en in de tweede plaats: Waarom doet de leiding dit?

Dat zijn onze vragen, als wij ervan uitgaan dat een en ander logischerwijs voortvloeit uit de, naar wij hopen goed bedoelde, welwillende beweegredenen van het schoolbestuur.

Volgens ons is dit een positieve stap in de richting van betere confrontatie in het horizontale vlak, maar tevens ook twee negatieve stappen achteruit wat betreft horizontale conlaboratie. En gezien de resultaten tot op heden menen wij dat dit niet preferabel is op de oude situatie.

Prof. mr. dr. G.B.J. Williams

Referendum

Opzienbarend nieuws: de u allen ongetwijfeld zéér welbekende heer G.W.F.C. Verweij zal binnenkort een eigenhandig opgestelde motie overhandigen aan de rektor. Volgens de heer Verweij zelve zou de motie een dergelijke inhoud krijgen:

Aangezien het tussen elke twee lessen vrij lang duurt voordat iedereen het volgende lokaal van bestemming bereikt, of nog beter: in stilte aanstalten maakt zich met lust te werpen op de komende les, zou het misschien handig zijn, deze intervallen op te vullen met een tophitje (of iets van dergelijke strekking), dat dan uitsluitend via de boxen in de lokalen te beluisteren zal zijn. Misschien dat hierdoor de leerlingen sneller de lokalen induiken en nog sneller stil zijn.

Uiteraard zegt dit idee ons erg veel. Daarom zouden wij alle lezers willen vragen, hun mening in deze kwestie op papier te willen deponeren en dit papier dan te deponeren in de gele kopy-bus in de hal. Reacties zullen volgende maand gepubliceerd worden in onze Brievenbus (Opinierubriek).

V O O R D E P O O R T V A N D E U N I V E R S I T E I T

Een poging om te beschrijven hoe de overgang was van middelbare school naar universiteit, maar wat je toch eerst moet ervaren om het te begrijpen.

Daar sta je dan als ex-leerling van het Pius X in de grote hal van het Roeterseiland waar de B-faculteiten van de Universiteit van Amsterdam zijn gevestigd. Sommigen hebbengelukkig dat er nog meer klasgenoten zijn, die hun studierichting hebben gekozen, maar ik ben de enige van Pius X, die aan de interfaculteit de actuariële wetenschappen en econometrie ga studeren. Dat is voor mijn studierichting geen groot bezwaar, want de interfaculteit is zo klein dat je elkaar al snel leert kennen. De eerstejaarsgroep bestaat uit ongeveer dertig man en heeft veel weg van een middelbare schoolklas.

De meesten komen er dan ook direct vandaan.

Voor het eerst beland ik in een groep, die enkel uit jongens bestaat.

Op het eerste gezicht lijkt dat nietsmuit te maken, maar je bemerkt al gauw dat het wel degelijk de gang van zakenbeïnvloed.

Vooraf op feesten is het erg moeilijk. Je wil het dan niet hebben over school (het is immers feest) maar voor de rest heb je elkaar niet veel te vertellen. Je kent elkaar te weinig en de intresses lopen sterk uiteen.

Je gaat dan maar harde muziek draaien en je te zitten bezatten, want er is toch verder weinig te doen. Dit leidt dan wer tot conflicten met degenen, die daar niet van houden en daardoor eindigt elk feest in een kater voor beide partijen. Nu bestaat mijn studie niet enkel uit feesten. Ik wil dat allen gebruiken als illustratie voor de moeilijkheden, die een jongensgroep heeft. De meeste tijd gaat op aan de studie.

Begrijp mijn betoog goed: De tijddvan feestende en zuipende studenten is voor de meeste studierichtingen voorbij! Het is dezelfde generalisatie die buitenlanders maken, wanneer zij denken dat alle Hollanders mop klompen lopen.

Dat komt doordat de studie bestaat uit wiskunde en econometrie. Econometrie staat zelfs bekend als een van de zwaarste studierichtingen.

Het meest frustrerende vind ik dat we geen collegenkrijgen in het vak dat we gekozen hebben. Pas in de doctoraalfase (na het kandidaatsexamen) krijgen we econometrie. Ze vinden dat we eerst de basiswetenschappen tot op zekere hoogte moeten beheersen. Ik geloof dat dit juist econometrie zwaarder maakt dan andere studies. Wanneer jemmaar in die grote hal staat, merk je toch dat alle informatie, die je hebt gekregen tekort schiet.

De eerste dagen heb ik ontzettend veel inlichtingen gekregen. Er waren voor alle mogelijke problemen oplossingen maar de drempels zijn te hoog en de problemen te klein. Het vervelendste is wel die voortdurende onzekerheid van waar moet ik naar toe, hoe moet ik mij opgeven voor tentamens, hoe moet ik het examengeld betalen. Dan ervaar je dat je in een grote onderwijsfabriek zit en het beginnersoptimisme is veranderd in radeloosheid. Maar alles wordt in de loop der tijden duidelijk en na drie maanden kijk je er niet meer zo vreemd tegenaan.

Maar de grootste problemen heb ik niet op de universiteit gehad maar thuis. Het is ontzettend moeilijk thuis uit te leggen hoe alles in elkaar zit. Ze hebben ook geen enkele band met de universiteit. Wanneer ik vroeger vertelde welke leraren megingen op werkweek zei dat mijn ouders veel meer dan wanneer ik nu vertel dat professor Hemelrijk een slecht humeur had want ze kennen de goede man niet. Het is ook moeilijk uit te leggen hoe hoorcolleges en werkcolleges verlopen. Op de middelbare school staan je ouders als trouwe supporters langs de zijlijn, nu zul je alleen je weg moeten vinden in het universitaire doolhof.

Daarvoor in de plaats is een zeker respect voor je van je omgeving gekomen want student zijn is in de ogen van veel mensen, nog steeds voorbehouden voor de "happy few".

vervolg zie p. 36

NOGMAALS "GOD"

In BOLWERK no 5 van vorig jaar nam ik de antwoorden op die een tweede klas gaf op de vraag: "Wat komt je in gedachten bij het horen van het woord god?"

Deze keer geef ik de antwoorden van een vijfde klas V.W.O.

Ik doe dit met de grootst mogelijke huiver omdat ik me maar al te zeer bewust ben dat nogal wat leerlingen in hoge mate allergisch zijn voor alles wat met godsdienst en levensbeschouwing te maken heeft. Gepraat over dit soort zaken komt hen voor als een schoolvoorbeeld van "waste of time" (and paper).

Wanneer ik echter na lang aarzelen - en een telefoontje-ruggespraak met collega Braet - over dit bezwaar heenstap, dan is dat omdat ik van enige ouders en collega's wéét en van veel anderen meen te moeten aannemen dat ze erg geïnteresseerd zijn in wat hun kinderen, resp. leerlingen nu eigenlijk in feite over "god" denken.

De leerlingen die zich in het bovenstaande persoonlijk aangesproken voelen verzoek ik vriendelijk deze pagina en de volgende als niet gepubliceerd te beschouwen. Ik heb er eerlijk gezegd geen enkele behoefte aan om met mensen die ik iedere les opnieuw beroepshalve tegen me in het harnas moet jagen - ik gééf nu eenmaal dit vak - ook buiten de les nog in de clinch te liggen.

l.verzuu

91. Ik zie het woord God als zuiver een aanduiding. Je bent gauw geneigd God als een persoon te zien maar voor mij betekent God dat de mensheid op de aarde leeft niet omdat we door omstandigheden wel moesten ontstaan, maar dat er wel degelijk iets achter zit. Ik kan me van dat "iets" niets voorstellen maar ik geloof in een min of meer "groots opgezet toneelstuk" (van te voren uitgestippeld of niet ?).

92. Als ik de naam God hoor denk ik meteen aan een gezicht van minachting t.o.v. iemand die er niet in gelooft. Of iemand erin gelooft of niet, dat moet hij zelf uitmaken, maar als je er niet in gelooft heb je niet het recht om een gelovige te bespotten etc. Dat wordt nog heel erg gedaan, dus bij "God" denk ik aan mensen die zeggen: "Gut, geloof jij nog in God ?". Ik heb geen voorstelling van God. Maar ik denk altijd aan een oude(re) man. Ik zou me Jezus beter kunnen voorstellen, en die stel ik me altijd voor als een jonge man. Maar als een vrouw kan ik ze me niet voorstellen. Eigenlijk zijn ze vrouw noch man, want het zijn geen mensen.

Dat van de "heilige drie-eenheid" kan ik niet vatten. Ik zou me wel kunnen voorstellen dat de H.Geest een gedachte van God of zoiets is, maar dan hou je er nog 2 over en die kán ik gewoon niet als één persoon zien (Bv. Jezus bad steeds aan zijn vader) Dat zijn dan toch 2 personen ?! Ik vind het eigenlijk niet zo gek dat Mohammedanen over ons zeggen dat we géén monotheïsme hebben, want zij zien God, Jezus (en vaak Maria etc) ook niet als één persoon.

Een vraag die me altijd bezighoudt is waar die onbekende God nou eigenlijk vandaan komt.

Ik heb soms het idee dat God eigenlijk maar een zelfbedachte

kapstok is waar de mensen hun onbegrijpelijke problemen aan op kunnen hangen. Maar soms geloof ik weer wel, b.v. als je over verschijningen of wonderen hoort, of gebedsgenezingen.

De kerk vind ik onzin als je niet wil. Want het is voor mensen die er behoefte aan hebben om zich in het geloof te sterken (samen!), maar als je er geen behoefte aan hebt, kan je niet gedwongen worden omdat je er dan alleen maar steeds negatiever tegenover gaat staan.

93. God is de personificatie van een aantal principes, een aantal fundamentele waarden zonder welke het leven niet zijn volle betekenis kan hebben. Het is dus in feite een abstract idee om je levensovertuiging beter in praktijk te kunnen brengen. Het is als zodanig niet fout er een persoon van te maken (misschien bestaat zo'n persoon ook wel) maar dan blijft nog het belangrijkste wat die persoon zegt. Dit ziet men ook in uitspraken als God = Goedheid. De levensovertuiging nu die er achter steekt kan vaak zonder God-persoon niet bestaan, heeft geen fundament.

94. Ik geloof in iets. Dat iets heet God. Als iemand het woord "God" zegt dan denk ik aan een oude man. Ik denk dat dat komt omdat dat er vroeger met de paplepel ingegoten is door boekjes met allerlei plaatjes. Als ik er over ga nadenken, dan weet ik het niet meer. Dan is het net zoals met de dood en het hierna-maals. Dan twijfel ik overal aan. Want wat heeft God allemaal gedaan? Heeft hij de wereld geschapen? Ik weet het niet. Ik denk dat God gewoon niets doet, maar dat hij vroeger wel wat gedaan heeft. Hij kijkt naar de wereld. Misschien dat als het echt fout gaat met de wereld, hij zal ingrijpen, maar dat zal dan nog wel blijken. Voorlopig blijf ik hem zien als een oude man en bid ik schietgebedjes tot hem, en vraag ik dingen, maar ik heb nog nooit antwoord gehad.

95. Ik zie God als een vader van iedereen. Een vader is voor mij iemand die je beschermt, waar je heen kan gaan met problemen, met wie je goed kan praten, die je wijst op je fouten, die je evt. straft, waar je vertrouwen in hebt. Niet iemand die alles voor je regelt, maar iemand die je helpt zo goed mogelijk als een christen te leven. Het is niet zo dat je alles aan hem over moet laten, je hebt een eigen wil, maar hij helpt je wel.

Als je samen met je vader ergens bent heb je meer vertrouwen dan als je alleen bent. Zo is het ook met God, als je bedenkt dat hij er is heb je veel meer vertrouwen.

Ik vind het jammer dat hij geen antwoord kan geven, misschien doet hij dat wel, maar niet rechtstreeks.

96. God is een idee, wat bij de mensen leeft. Het is volkomen natuurlijk, dat men (ook ik) denkt dat er iets is dat alles regelt, beschermt. Als je bid, praat je tegen goed, je uit je moeilijkheden (bv). Door het leed uit te spreken wordt het al minder: gedeelde smart is halve smart.

Iedereen heeft zijn eigen god(je), iedereen is een beetje God. God is voor de een iets/iemand die goed is, voor de ander iets/iemand die hem helpt een examen te halen, omdat hij er gewoon is. God is een projectie van Oedipus-complex op de hemel. Nadere uitleg: tot je $\pm$ 14 - 16 jaar is pa alles: de sterke man die alles kan etc. Dan "stort" hij in en wordt een grote l/nul.

God is als een Vader de meesten zijn tot $\pm$ 14 j. zeer gelo-

vig en kerks en daarna een hele tijd niet, ze verkondigen: God bestaat niet etc. Daarna blijkt het allemaal mee te vallen, en bestaat hij plotseling wel. God is als een vader, dús, je ziet God als je vader, toen je hem nog prachtig vond. God is het idee van je vader geprojecteerd op de hemel.

97. Ik geloof zeker dat een god bestaat, maar ik weet niet wat ik me er van voor moet stellen. Ik geloof niet dat het een sinterklaas is of zo, maar dat er een soort stralen, signalen of seinen uit de hersenen van de mensen samenkomen waar dat is weet ik niet, maar dat al deze stralen opgevangen worden door een grote centrale bestaande uit "iets", een soort intellect dat ook de stralen kan registreren, vervormen en andere stralen terugzenden. Ik geloof dat deze God een grote macht is die de mensen in ieder geval geschapen heeft, en het hele heelal. Of deze macht nog steeds invloed heeft weet ik niet maar ik ben sterk geneigd te denken van wel. Ik geloof ook dat "God" een goede "God" is, al kan ik dat niet verklaren, kortom God is voor mij een macht die nog steeds invloed heeft op deze aarde. Het is bovendien een erg moeilijke vraag waar ik vaak over nadenk. Daarom zou ik morgen misschien weer heel iets anders opschrijven en dit idee belachelijk vinden.

98. God. Hij, die boven alles staat maar toch overal onder ons aanwezig is in het goede wat bij anderen tot uiting komt. Hij, die ons leidt in ons "geweten". We hebben allemaal die "stem van binnen" die zegt dat je het eigenlijk niet of wel had moeten doen.

Hij, die aanwezig is binnen relaties zoals die tussen ouders-kinderen, kinderen onderling, vrienden/vriendinnen, man-vrouw. Hij, die ons geleerd heeft een "God" te zijn voor anderen door jezelf weg te cijferen voor die ander, en die (God) het zelf in praktijk gebracht heeft.

Hij, door wie wij leven, door wie alles is zoals het is, geen goochelaar maar "schepper", die de oorsprong van alles beheerst. Hij, die naar voren komt in een goed gesprek tussen mensen, die a.h.w. tolk is zodat mensen elkaar verstaan.

99. Als ik het woord God hoor, kan ik me nauwelijks een voorstelling ervan maken. Ik geloof wel dat er iets is, in het oneindige, want ik kan me niet voorstellen dat het heelal altijd maar doorgaat. In een God die altijd in de kerk naar ons hoort, en die zieken geneest kan ik niet geloven, hoewel ik het vroeger wel heb gedaan. Toch bid ik nog altijd, en ga ik soms nog naar de kerk. Ik geloof dat ik me daarvoor zo moet motiveren. In de geesten van de mensen is iets, dat vrede en gerechtigheid nastreeft. Dit streven wordt bij mij aangewakkerd en gesterkt door het bidden en het naar de kerk gaan.'s Avonds voor ik ga slapen bedank ik degenen die dit leven voor me mogelijk gemaakt hebben en degenen die met me moeten leven. Ook "God" behoort hier dan bij, terwijl ik, als ik ziek ben, ook tot God bid om beterschap, hoewel ik zelf al van tevoren weet, dat ik van God niets te verwachten heb.

In de heilige drie-eenheid kan ik al helemaal niet geloven. Maar toch zou mijn leven zonder God en de kerk er heel anders uitzien dan nu.

100. God is iets of iemand ... verschijnselen die we zelf niet kunnen en waarschijnlijk nooit zullen kunnen verklaren schrijven we aan het "woord" God toe. Ik stel me hem voor als een 4 of 1001 dimensionale figuur (die we dus niet kunnen zien) met een "verstand" vele malen zo groot

als dat van de mens.

101. Als ik het woord "God" hoor denk ik helemaal niets. Niet dat ik niet in God geloof, maar mijn voorstelling ervan is zo abstract dat het geen "gedachte" genoemd moet worden, maar "gevoel". Over dat gevoel kan ik niets concreets zeggen, daarvoor zit het te diep. Ik voel er ook niet voor om dat op papier te zetten.

102. Als ik aan God denk, denk ik niet zozeer aan een macht die direkt "het aardse leven" beïnvloedt, maar eerder aan een soort drijfveer. Het grootste gebod uit 't christendom is het hebt-uw-naaste-lief.

Naar mijn mening is 't zo dat je God moet zien als een soort symbool (dus niet iets tastbaars) waardoor je, als je er aan denkt, altijd aan "iets goeds" denkt en dat je door hieraan te denken ook zélf, misschien onbewust, gedreven wordt om zelf ook "goed" te zijn en te doen.

103. Ik geloof wel dat er een God bestaat, maar volgens mij heeft die God geen rol meer.

Ik zie hem als schepper van de aarde, die daarna niets meer gedaan heeft.

Naar de kerk gaan om God te vereren vind ik onzin. God is voor mij niet een bepaalde persoon, maar een macht, waar ik wel in geloof, maar die ik niet een bepaald beeld kan geven. Ik zou hem dus niet kunnen tekenen.

104. Als ik de naam God hoor, denk ik aan een of andere bovenna-tuurlijke macht. Dat het een macht is, moet volgens mij wel, als je kijkt hoe de wereld er uit ziet. Dit kan niet door een mens geschapen zijn.

Ik geloof niet in de hemel en de hel, omdat die macht eigenlijk zelf bepaalt hoe ik leef en hoe de anderen leven.

God is volgens mij ook geen mens, zoals in de bijbel staat. Het is voor mij niet voor te stellen hoe God eruit ziet. Het is geen mens of dier, maar gewoon "iets".

105. Ik geloof niet in 'n god als een superwezen, een hogere macht, of iets dergelijks. Naar mijn mening is god het beeld dat jij persoonlijk hebt gevormd van jouw ideale ik, m.a.w. god is, wat jij graag zou willen zijn.

Omdat deze god een persoonlijke god is, is m.i. god voor iedereen anders.

106. Ik weet niet hoe ik God moet zien. Ik geloof er wel in, ten minste ik geloof dat er Iemand is, die de wereld geschapen heeft en die er nog steeds is om ieder te helpen. Ik heb geen idee hoe Hij eruit zal zien. Misschien als een gewoon mens, misschien een soort schim, misschien ook wel iets dat niet zichtbaar is. Ik zie hem als iemand tegen wie ik mijn hart uit kan storten (bijv. in de kerk) en tegen wie ik kan praten. Dit alleen al "versterkt" mij en helpt mij om verder te gaan. Precies omschrijven kan ik het woord God niet, alleen weet ik dat het een wijd begrip is, waar je niet alleen een persoon in hoeft te zien.

107. Bij God denk ik aan een macht. Je kan tot op een zekere hoogte veel dingen beredeneren (met je verstand) of zelfs zeker weten. De dingen die je niet weet, schrijf je (ik) toe aan God. Ik geloof in iets, iets bovennatuurlijks, wat ik dus God noem (Ik kan het niet zo erg duidelijk opschrijven, het heeft veel met m'n gevoel te maken)

God heeft wel iets met deze wereld te maken. Je hoeft God niet

meteen met "kerk(gebouw)" te associeëren. Ik zelf ga er wel regelmatig naar toe omdat ik daar bep. dingen te horen krijg, waar je wat aan hebt (iedere week een andere tekst -- je gaat erover nadenken).

108. God is, volgens mij, niet iemand, maar iets. Dat iets zit in alle mensen. Het is datgene wat maakt dat er mooie dingen bestaan tussen de mensen zoals vertrouwen, liefde, geluk, vriendschap enz. Het is het streven van de mensen naar de volmaaktheid het eeuwig geluk.

Deze volmaaktheid zullen we echter nooit bereiken. Er zit namelijk nog iets anders in de mens, wat we het menselijke noemen. Zonder dat is een mens geen mens.

Dat maakt dat de prestaties van mensen nooit volmaakt zijn, dat de mensen kwade eigenschappen hebben, waardoor ze nooit in staat zullen zijn met elkaar volmaakt gelukkig te zijn op aarde.

109. Voor 99% geloof ik niet in God. Ik ben zeer katholiek opgevoed. Elke zondag naar de kerk en zo voorts. Maar het laatste jaar zijn mijn ideeën over een God zeer veranderd. Dit is mede gekomen door vele boeken die ik gelezen heb over het onderwerp "Kosmonauten uit de ruimte". Ik ben van mening dat er mensen van andere planeten op aarde geweest zijn en het is zeer logisch dat de mensen van toen deze als goden aanspraken. Voor mij is het onmogelijk dat één persoon de mens en al het leven enz enz geschapen heeft (Ik geloof dan ook in het Darwinisme). Toch geloof ik dat het geloof in een God zijn voordelen heeft. Het geeft de mens hoop en hij kan zijn problemen kwijt in een gebed.

110. Het is erg moeilijk onder woorden te brengen wat ik precies denk bij het woord God. Vroeger zag ik God altijd als een soort Sinterklaas, die alles zag en alles wist, maar hoe ouder je wordt en hoe meer je erover na gaat denken verandert je beeld steeds meer. Het wordt steeds abstrakter. Op het ogenblik is het iets (geen persoon) dat er altijd is als je eraan denkt, je kan alles zeggen, je kan hem altijd vertrouwen, je hoeft niet bang te zijn, hij beschermt je, hij luistert altijd.

111. Ik geloof wel in God. Maar dat naar de kerk gaan, zie ik eigenlijk niet zo zitten. Je kunt beter tot God bidden, als je er gewoon een keer behoefte aan hebt, of als je in nood zit. Maar ik vind dat je daar geen kerk voor nodig hebt. Ik kan me niet goed een voorstelling van God maken, maar dat vind ik ook niet nodig. God bestaat gewoon, je hoeft je er geen voorstelling van te kunnen maken.

112. Wat stel ik me voor bij het woord "God" ? Deze voorstelling wordt bepaald door wat mij met de paplepel is ingegeven: een nogal oude man met een baard die de hele wereld schijnt te beheersen, in het wit gekleed. Deze voorstelling is dus niet origineel, d.w.z. ik zelf heb hem niet uitgevonden. Niet dat het me erg veel kan schelen, wat ik mij er bij voorstel of wat deze figuur uitvreet, want het kan me geen lor schelen. God is een verzinsel van mijn voorvaderen die een verklaring zochten voor b.v. het ontstaan van de wereld, en andere zgn. "wonderen" welke hun verklaringsvermogen te boven gingen. Wie komt er nou op het idee zondag een rustdag te noemen waarop niet gewerkt mag worden ? Als men dan zo'n echte goede katholiek is, zou men ook moeten protesteren tegen de beroepsvoetballers, die toch op zondag hun brood verdienen. Voor mij is het allemaal flauwekul. Met onze huidige wetenschap kan men gewoon niet meer in god geloven.

WAARNEMINGEN VAN EEN BUITENSTAANDER

Werkweek 4-Havo

Nog nooit heb ik een werkweek in zo'n merkwaardige positie meege- maakt als deze maal met 4 havo in Santpoort. Door omstandigheden kon ik alleen overdag aanwezig zijn; ik raakte dus vanaf de maandag het spoor bijster, niet zo zeer van de activiteiten die gaande waren, als wel van de lijn waarlangs ze zich voltrokken. Ook de sfeer binnen de vijf groepen- vaak een punt waar je van alles en nog wat aan kunt zien- bleek voor mij een gesloten boek. Maar aangezien er van mij nauwelijks iets anders verwacht mocht worden dan voorzieningen tref- fen aan de buitenkant, kon mijn gebrek aan invoelen geen schade aan- richten.

En toch kijk je rond. En je herkent hier en daar de symptomen van ge- weldig hard werken, maar ook van soms te ontspannen bezig zijn. Je ziet de leerlingen op maandag "blanco" beginnen (ook degenen die er vorig jaar al waren) en in de loop van de week gericht raken op hun groep, hun thema en hun verwerking. Hoe gek het ook klinkt, je merkt het bijvoorbeeld aan de wijze van corvee doen. De eindeloze reeks borden, kopjes en schoteltjes worden op maandag afgewassen in de wat leutige stemming van een vakantiedag; op donderdag wordt er verbeterd doorgewerkt, want ze moeten hun handen zo snel mogelijk vrij hebben voor de taak die in de groep op voltooiing wacht.

Je herkent de stereotype processen. Een groep heeft bij de programma- voorbereiding besloten dat er een soort klasse-avond gehouden moet worden op dinsdagavond. Het gaat hen duidelijk niet om alleen maar de ontspanning; de argumentatie is zeer zuiver: elkaar wat beter leren kennen. Eigenlijk mag je het niet denken, als bij de voorbereiding van dit plan hoort, maar onwillekeurig mompelt je: "Dat wordt een heel risico; de gezelligheid zal misschien niet voor het opscheppen lig- gen, want ze zitten op dat moment al in een geheel andere wereld die ze veel meer zal bezighouden dan ze nu vermoeden". En op woensdag- morgen sta je niet verbaasd dat het niet zo goed gelopen is. Arro- gant denken? Misschien, maar dan voortkomend uit ervaring dat werk- weken meer doen dan aan de buitenkant (en bijvoorbeeld ook aan de ver- halen achteraf) vastgelegd kan worden. Had je het dan moeten trach- ten tegen te houden? Nee, want zo'n "mislukte" avond wordt door een goed draaiende groep bewust of onbewust uitgebuit tot een nieuwe er- varing. Het is zelfs heel goed denkbaar dat sommigen die op woensdag zich teleurgesteld uitlieten over de vorige avond, nu bij het lezen van deze opmerking de sterke neiging in zich voelen opkomen om er- tegen te protesteren. De rest van de week heeft namelijk de dinsdag- avond in een geheel gebracht.

Nog zo'n vast onderdeel in de week: de presentatie naar de anderen toe. Misschien wordt het in de voorbereiding niet duidelijk genoeg gemaakt, misschien moet het donderdagavond tien uur zijn om de zin ervan te zien, maar een bijna vaste opmerking is die van 'moet dat nu wel zo nodig'. Laat ons nu maar met onze eigen groep werken; waar- om moeten we nu opeens met de hele groep in die vreselijk ongezel- lige aula (en ongezellig en lelijk en somber en betonnerig is die!) om daar zelf gemaakte liedjes ten gehore te brengen of halve toneel- stukjes op te voeren?

(vervolg zie pag. 37)

film programma 2 '75 - '76

26 september	Klas 2 t/m 6	The French Connection (14 jr)	106 min.
16 oktober	Klas 3 t/m 6	The Getaway (14 jr)	125 min.
19 december	Klas 1 t/m 2	Met de Franse Slag (A.L.)	88 min.
16 januari	Klas 3 t/m 6	Easy Rider (14 jr)	100 min.
6 februari	Klas 1 t/m 2	West Side Story (A.L.)	155 min.
19 maart	Klas 5 t/m 6	The Graduate (18 jr)	104 min.
2 april	Klas 2 t/m 4	Mash (14 jr)	117 min.
7 mei	Klas 2 t/m 6	De Kannonnen van Navarone (14 jr)	155 min.
21 mei	Klas 2 t/m 6	Butch Cassidy and the Sundance Kid (14 jr)	109 min.

Het draaien van de film "Once upon a time in the west" was in de vorige cursus een groot succes.

Daarom hebben wij nu een geheel programma opgesteld, van zes films voor elke klas. Alleen de brugklas valt daarbuiten, aangezien de meeste films gekeurd zijn voor 14 jaar (zie boven).

De films worden gedraaid in de aula, op vrijdagavonden (behalve donderdag 16 oktober), aanvang half acht.

Toegangskaarten: abonnement voor zes films à f 7,50. Losse kaartjes f 2,-. Abonnementen worden verkocht op wo 17 sept., do 18 sept., vr 19 september, in grote pauze, in aula. Per persoon wordt slechts één abonnement verkocht!! Er zijn niet meer dan 300 abonnementen, dus wie het eerst komt, het eerst maalt.

Losse kaarten verkrijgbaar op de dagen vermeld op de affiches van de betreffende film. Men kan wel kaartjes kopen voor een film die bedoeld is voor lagere klassen, niet voor hogere klassen.

Brugklassers: losse kaartjes voor de voor hen bestemde films kosten f 1,25 (aangezien zij geen abonnement kunnen kopen).

Milo Oehler, Frans Ridder, Peter Groothuis 5 E.

INHOUD JAARGANG 1974 - 1975

Aa

afscheidscomité voor de rector	6-32
atletiek	2-27

Bb

ballad of Sutton Hoo	2-9
ballade van Sutton Hoo	3-23
basketball	2-25
bijbel	8-8
biologiebibliotheek	5-24
bolwerk	4-10, 10-6
boumanacademie	6-22

Cc

cabaret	7-31, 8-13, 8-38
Carmiggelt (interview)	4-23
Caspar kraai	2-18, 3-14, 4-14
celibaat	6-9
censuur in bolwerk	4-11, 6-3
Clemens (interview)	10-2
creativiteit op school	3-22, 10-33

Dd

Deelen (interview)	3-12
diefstal	6-5, 9-27
dispuut	6-21, 7-3, 8-32
dollarcrisis	8-29, 9-14, 10-14

Ee

EHBO	2-10
eindexamen	3-2, 3-3, 3-4, 3-5, 9-30
eindexamenresultaten '74	3-1
emancipatie	7-5
exorcist	4-28

Ff

filmweek	5-17
financieel verslag soos	1-6
Fons Vitae-toernooi	6-28
fotoclub	7-19

Gg

geschiedenisles	3-13, 4-1, 6-10, 9-2
gezondheidskunde	6-33
Girisch (interview)	3-25
God	5-1
godsdienstles	7-19, 9-2
Griekenlandreis	5-16, 6-5, 8-4

Hh

handbal	2-25
heao	8-10
hockey	2-27
homie & spokie	2-4
horoskoop	8-39
hulplessen in de brugklas	6-35

Ii

indoctrinatie op school	1-12, 2-8, 2-22
Israel	10-20

Kk

kardoen	1-7
kennismakingsdagen brugklas	2-2a
kerstsoos	6-11
kersttijd	5-16
klasse-ouder	10-5
kruidentuin	1-7, 2-3
	3-24, 4-3, 7-33, 8-6, 9-3, 9-11, 10-24
kruiswoordpuzzel	4-41

Ll

langslapers	4-5, 5-23
leesplezier	6-2
Lenep, van	4-25
leraren, portret van de	6-13
lerarenopleiding	8-11
literatuurlessen	4-29, 6-1, 6-8, 9-17
loting als toelatingsprocedure voor de universiteit	3-5, 3-28, 9-5

Mm

maatschappijleer	7-19,9-2
mei	9-20
melk	8-15
mierikswortel	4-3
mode	9-29
Möller (interview)	5-13
Mozambique	7-27

Nn

niets	4-36
-------	------

Oo

ode aan de classici	4-4
open brief	6-27,7-6,8-7
open dag	6-32
overheadprojector	2-15

Pp

paassoos	8-3
padden	3-7
Parijsreis	10-18,10-23
pepernoten, recept	4-13
Peters (interview)	6-24
Petit Prince, le	8-19
prijsvraag redactie kollektief	7-8,8-22

Rr

reclame	4-8
rectorswisseling	7-1
roeien	2-24
roddelrubriek	
5-6,6-6,7-22,8-25,9-33,10-28	
rozebottels	2-20

Ss

Saint-Exupery, de	8-17
sam-sam	7-3
scenariowedstrijd	10-35
schaken	2-25
schoolbestuur	7-2,10-1
schooldas	3-20,4-8,4-9,4-31,5-25
schoolkamp	1-8
schoolkrant	10-6
schoolonderzoek	3-4,9-31
Schulman (interview)	2-13
Siewe (interview)	6-26

Slimmers (interview)	6-26
smoes	2-9,3-6
smoren	3-21
soos	1-5,3-12,4-36,5-11
6-11,6-14,8-3,8-16,9-19,10-12	
sooskaart	5-11,6-15
sport(en)dag	1-14,9-38
sprokkelhout	5-5
standaardvragen (ned)	6-1
StOvdVtBvdKTidP	8-34,9-11
Struylaart	8-1,8-5,9-7
studeren	8-14
studeren in de VS	2-12

Tt

tafeltenniskampioenschappen	10-10
tampons op het toilet	9-23
tekenen	8-23
tijm	3-24
tin whistle	8-12
touwtrekkersclub	8-20

Uu

uitloten	9-6
universiteit	8-14

Vv

vakantie	10-12
Verberne (interview)	6-25
verontreiniging tijdens de	
scheikundeles	7-34
verveling	7-18,9-25
Vilder, de (interview)	5-2,6-9
volleybal	2-26
Vries, de (interview)	7-29
vroedvrouw, opleiding	8-11

Ww

war	10-25
welzijnscommissie	6-33,10-21
werkweek 3e klassen	
6-31,8-28,9-12	
werkweek 4 havo	2-11,2-17
werkweek 5 vwo	4-19,4-22,4-28

Zz

Zwitserse scholieren op bezoek	9-8
--------------------------------	-----

NAAMLIJST AUTEURS

Anonymus	7-26,9-10	Lasschuit	6-11
Bakker, D.	3-2	Lauriks	7-19
Bakker, L.	3-2	Ligthart	9-2
Bianchi	1-4	Lindeman	2-2a
2-9,3-6,4-7,6-4,7-36,9-20,10-18		Meijer	3-33,4-35,7-4,9-36
Boddy & his gards	8-41	Meurs, van	10-8
Boer, de	7-18	Möller	1-5,6-8,7-32,9-17
Bohté	2-17,4-29	Nijs, de	2-11
Braet		Peters	6-33
3-5,4-21,5-5,6-3,8-33,9-9,10-7		Pol, van de	4-22
Bremer	7-1,10-1	Polak	3-23,9-40
Brekelmans	10-25	Preud'homme	7-3,9-12
Corbière	9-31	Schouten	10-20
Dijk, van	6-13	Schreuder	10-11
Disseldorp	8-3	Slimmers	5-21
Fidder	8-38	Smet, E. de	2-12,2-20,3-21,7-10,10-5
Géne	4-4,5-25,6-12	Smet, S. de	4-19,8-23
Geurts	5-11	Stalinga	2-21
Gever	2-16	Straaten, van	6-1,10-21
Gouw	4-36	Stumpel	4-8,5-16
Groot	7-37	Swaen	4-9,7-18,9-24
Haastere, van	4-23	Tackema	10-27
Hagendoorn	4-25,7-37,9-26,10-9	Veldt, van de	7-5
Helmerhorst	7-34	Verzuu	5-1,8-8
Horst, van de	7-20	Vlok	8-17,9-39,10-20
Hoving	4-19	Wessendorf	2-9,2-18,2-23,3-14,4-14
Janssen	4-1	Wiewel	9-25
Jong, de	5-23,9-18	Williams	1-13,2-15,3-12,4-36
Kassenaar	8-24	5-11,6-21,8-24,9-19,10-12,10-19	
Kierzkowski	2-17,4-29	Wurff, A. van de	3-13
Koster	3-4	4-29,6-10,7-17,9-22,9-28,10-6	
Kuster	4-2,8-14	Wurff, W. van de	4-28,9-8

(vervolg van p.26)

Ikzelf kijk terug op een heel leuk jaar. Er is in dit jaar veel mogelijk geweest. Ieder die van de middelbare school naar de universiteit gaat zal merken dat hij in het land van de haast onbegrensde mogelijkheden belandt. Je hebt een grote vrijheid maar daarnaast ook een enorme verantwoordelijkheid en dat maakt het studentenleven zo ontzettend boeiend.

René van der Putten
ex-leerling Pius X
1966 - 1974

OFFICIEEL

LAATSTE NIEUWS

CORRECTIE op de REGELING SCHOOL-
- - - - - ONDERZOEK - - - - -

betreft scheikunde v w o

2. tentamen: de hele stof van het eindexamen, en het keuze-onderwerp.

Schriftelijk, 180 minuten, derde periode.

En elke keer valt me dan weer op, hoe we allemaal door de gedachte van een goede prestatie als dé norm blijken te worden geleid. Natuurlijk kun je er niet buiten dat het technisch redelijk verzorgd is: het is erg prettig als je de speler kan verstaan of als de toeschouwer min of meer duidelijk de bedoeling van de optredenden voorgeschoteld krijgt. Maar het de anderen laten zien waar deze groep deze week mee bezig is geweest, de problemen laten zien waar je op gestoten bent, de oplossingen noemen die er volgens jou zijn of de muur uitbeelden waar je je op stuk loopt, dat wordt wel eens opgeofferd aan het gouden kalf van de gladde vertoning. Maar toch, wat komt er elke keer weer veel uit; met hoeveel genoegen zie je telkens opnieuw de inzet, de slimme vondsten, de lichtvoetige aanpak of de ernstige stemming. En dan de zaal! Aandachtig en welwillend, bereid tot de gulle lach en het hartelijke applaus even goed als tot de grootste stilte voor ieder optreden, voor ieder nerveus debuut onder de zo vreemde stralen van rode, gele en witte schijnwerptjes.

Vaak sta je wat tastend naar woorden te zoeken, als iemand je naar het waarom van de werkweek vraagt. Het antwoord ligt eigenlijk elke keer weer voor het oprapen in de slotavond met de presentatie en natuurlijk in het feest daarna. En mogen we dan niet een uurtje later naar bed? We zouden wel door willen halen, maar dat mag van die vervelende docenten weer niet.

Trouwens die docenten in zo'n werkweek! Voor vele leerlingen een openbaring. Maar als een leerling mij dat toevertrouwt, leg ik meestal uit dat zij op hun beurt voor de docenten net zo'n openbaring zijn; niet zozeer om hun schitterende lied, hun komische opera, hun levende machine of wat ze verder hebben bedacht, maar om hun werklust, vindingrijkheid, enthousiasme en zo nog wat meer.

Zo raak je iedere keer weer in de ban van dat merkwaardige verschijnsel dat in het vaktaaltje der sociologen "het groepsproces" heet. Je zou er bijna lyrisch over worden. Bijna. Want als je net innig tevreden bent met de gang van zaken en je opgewekt samen met je corveeploeg aan het afruimen van de lunchspulletjes begint, vind je hier of daar een boterham in de theepot gestopt, een kluit boter half gesmolten in een kopje thee, chocoladestrooisel in de pindakaas en een halve fles melk over het tafelkleed leeggelopen. Onbelangrijk? In het geheel van zo'n week zonder enige twijfel volmaakt onbelangrijk. Maar wat mij bezig houdt, is de volledige zinloosheid van dit soort daden en vooral waarom een ploeg van zulke mensen met zulke capaciteiten zo iets doet of zo iets toelaat. Ik weet wel dat het om enkelen gaat en ik weet nog beter dat door het juist aan het slot van dit stukje te noemen het gewicht ervan veel te groot wordt, maar toch.....waarom zouden ze?

Laat ik me maar haastig terug trekken op mijn uitgangspunt, want dat is een veilig excuus, indien ik iemand geheel onbedoeld zou hebben gekwetst. Want wie dat bij het lezen van dit stukje als onprettig gevoel heeft voelen opwellen, moet zijn schouders ophalen en, verwijzend naar de titel, neerbuigend opmerken: "In buitenstaander, wat weet hij ervan!"

N.C. Wegbrans

